

Palani Ngaue & Patiseti
2021/22 – 2023/24

Fakahokohoko

Ngaahi Lea Fakanounou.....	ii
1 ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni: Konga Lalahi ‘o e Palani Tataki Ngaue	3
1.1 Mafai, Ngaahi Lao Tefito, Tu’utu’uni Fakangaue mo e Fokotu’u Tu’utu’uni ‘a e Kautaha ‘o e ngaahi Pule’anga Fakatahataha ‘o Mamanu (UN)	3
1.2 Ngaahi Kupu Fekau’aki.....	4
1.3 Hala Fononga ki he ngaahi Fai Fatongia Ola ‘a e ‘Ofisi.....	4
1.4 Fa’unga Fokotu’utu’u Fakalakalaka ‘a Tonga (TSDF)/Ngaahi Taumu’a Fakalakalaka Tu’uloa (SDGs)/Ngaahi Fa’unga Ngaue Fakafeitu’u	6
1.4.1 Ngaahi Uesia mo Ola ‘o e TSDF/SDG ‘o poupou’i ‘e he ngaahi ola fakangaue ‘a e ngaahi potungaue mo e va’ā fakangaue ‘a e pule’anga (MDA)	6
1.4.2 Ngaahi ‘Asenita Mahu’inga ‘a e Pule’anga (GPA), Ngaahi Palani Fakasekitoa, Fakalakalaka Fakafeitu’u mo e Anga ‘o e Nofo.....	7
2. ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni – Ngaahi Konga Lalahi.....	11
2.1 Ngaahi Va’ā Fakangaue/Ngaahi Polokalama-si’i mo e ngaahi Polokalama.....	11
2.2 Fa’unga ‘o e ngaahi Lakanga ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni	14
2.3 Konga lalahi ‘o e fokotu’utu’u ngaue fakalelei.....	14
3. Patisetui mo e kau Ngaue ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni	17
4 Ngaahi Polokalama mo e ngaahi Polokalama-si’i ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni	18
4.1 Polokalaa 04.1: Taki Ngaue & FAle’i Tu’utu’uni Ngaue	18
4.2 Polokalama 04.2: Ngaahi Ngaue Fakatotolo	36

Ngaahi Lea Fakanounou

CP&B	Corporate Plan and Budget
FY	Fiscal Year
KPI	Key Performance Indicator
MDA	Ngaahi potungaue mo e ngaahi Va'a Fakangaue 'a e pule'anga
NIIP	National Infrastructure Investment Plan
OMB	Office of the Ombudsman
TSDF	Fa'unga Fokotu'utu'u Fakalakalaka 'a Tonga Fika II
MFNP	Ministry Finance and National Planning

Fakafe'iiloaki mei he 'Omipatimeni

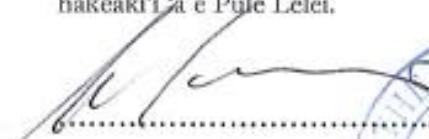

'Oku ou fiefia ke fakahoko atu 'a e Palani Tataki Ngaue mo e Konga Lalahi 'o e Patiseti 'a e 'Ofisi 'o e 'Omipatimeni ki he ngaahi ta'u 2021/22 ki he 2023/24.

'Oku 'oatu 'I he Palani 'a e ngaahi ola mo e ngaahi ola-si'i fakangaue 'oku vilitaki 'a e kau ngaue mo au ke a'usia lolotonga 'a e ngaahi ta'u 'oku fai atu ai e lipooti no. 'Oku 'i ai e fanga k'i liliu iiki ki he fa'unga fakangaue koe'uhiko e ngaahi lakanga 'oku 'ataa 'o kau ai 'a hono toki fokotu'u 'a e Pule Labi. 'Oku kei hokoatu pe 'a e feinga ke langa ha ngaahi founiga ke fakalakalaka ai 'a 'emau fakahoko fatongia lolotonga 'i ha founiga temau ala lava ke 'aonga mo lavame'a.

'Oku hounga 'a e ngaahi poupou 'oku kei hokohoko mai mei he ngaahi va'a kotoa 'o e Pule'anga Tonga, ko e Fale Alea pea mo e ngaahi hoa ngaue fekau'aki lolotonga ia 'a e kei hokohoko atu e vaa fenguae'aki lelei ko e ngaahi kupu ni. 'Oku mau feinga ke kei pukepuke ha vaa fenguae'aki 'oku lelei mo e kotoa 'o e kau taki kotoa 'o e Pule'anga. 'Oku fiema'u 'a e ngaahi poupou mei he kotoa 'o e ngaahi kupu fenguae'aki kae olalelei 'a hono fakahoko 'a e Palani.

Ko e me'a mahu'inga taba kiate au ko e 'Omipatimeni ke tau'ataina, potupotutatau mo tauhi ke malu 'a 'emau fai fatongia ki he kakai 'oku nau fai mai ha ngaahi launga fekau'aki mo ha tu'utu'uni fakangaue kuo fai 'e he ngaahi potungaue mo e ngaahi kautaha pisinisi 'a e Pule'anga. Ko e tumutumu e taumu'a ke fakalakalaka 'a e ngaahi founiga fai tu'utu'uni ma'a e kakai pea ke hakeaki'i 'a e Pule Lelei.

'Aisea H. Taumoepau, SC
'Omipatimeni

Fakamatala mei he Pule Lahi (CEO)

'Oku 'oatu 'i he palani ko eni 'a e ngaahi fakamatala fakamuimuitaha mei he palani kimu'a pea mo e hala fononga lolotonga ki hono ma'u 'a e ngaahi ola mei he 'emau ngaahi taumu'a ngaue 'i he ngaahi ta'u 'o e Palani Tataki Ngaue mei he 2021/22 ki he 2023/24.

Ko e tohi eni ki he ngaahi fokotu'utu'u ki hono tataki 'o e kotoa e ngaahi ngaue 'a e ngaahi va'a fakangaue. 'Oku mau ngaue 'i ha 'atakai 'oku longomo'ui ki he liliu kae tautefito 'oku fiema'u ke Fakalato (flexibility) 'a hono mapule'i ha ngaahi palopalema. 'Oku tumutumu hen'i 'a hono langa mo paotoloaki ha ngaahi vaa 'oku malohi mo e ngaahi kupu fekau'aki tefito ki hono fakahoko homau ngaahi fatongia pea mo hono a'usia 'a 'emau taumu'a ngaue.

'Oku mau tukupa ke mau fakahoko homau fatongia 'aki 'a e lelei taha ki a kinautolu 'oku nau fakahoko mai ha launga tautefito ki he taimi 'oku fakahoko ai hono fakatotolo'i mo e ngaahi ola. 'Oku kei hoko atu pe 'a 'emau ngaue'aki 'a 'emau ngaahi fokotu'utu'u ngaue ki he tala fatongia ke lalanga ai 'a hono toe 'ilolahia ange 'e he kakai pea mo faingofua 'a e fenguae'aki mo kinautolu. 'I he a'u mai ki he 'aho ni, kuo mau malava ke pukepuke 'a e lahi 'o e ngaahi launga 'oku fai mai he ko e ola ia 'o 'emau ngaahi polokalama tala fatongia ki he kakai.

Neongo ia, 'oku mau hanga atu ki ha toe fa'ahita'u 'e ola lelei 'a hono fakahoko 'o e ngaahi fokotu'utu'u ngaue he Palani Tataki ko eni.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Alisi N. Taumoepeau, KC, Pule Lahi".

'Alisi N. Taumoepeau, KC
Pule Lahi

1 ‘Ofisi ‘o e ‘Ompatimeni: Konga Lalahi ‘o e Palani Tataki Ngau

1.1 Mafai, Ngaahi Lao Tefito, Tu'utu'uni Fakangaue mo e Fokotu'u Tu'utu'uni 'a e Kautaha 'o e ngaahi Pule'anga Fakatahataha 'o Mamani (UN)

‘Oku fokotu’u ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Ompatimeni (“Ofisi”) ‘o fakatatau mo e ngaahi tu’utu’uni ‘i he Lao ki he ‘Ompatimeni 2001. Ko e ‘ofisi ‘o e ‘Ompatimeni ‘oku taumu’a ke hoko ko e fa’unga ke tau’ataina, faingofua hono ngaue’aki ‘ehe kakai pea ke tau’ataina e ngaahi launga ‘e fai atu fekau’aki mo ha ta’efiemalie ki ha tu’utu’uni, ngaue pe founga fakangaue ‘a ha potungaue pe va’a fakangaue ‘a e pule’anga. ‘E kau ai henri ha kautaha pisinisi ‘a e pule’anga ‘o fakatatau mo e Fakamatala Tanakiatu ‘o e Lao.

‘E malava ke tanaki ha launga:

- i. Mei hano ma'u ha launga;
 - ii. Fokotu'u fakatotolo 'a e 'Ompatimeni; pe
 - iii. Ko hano tukumai mei he Palemia (ka kuopau ke tomu'a loto ki ai 'a e 'Ompatimeno).

Ko e taimi ‘e tali ai ha launga, ‘e hoko atu ki ai hano fakatotolo’i ke vakai’i ‘a e taua ‘o e launga. ‘E toki tukuatu ‘e he ‘Ompati meni ‘a ‘ene ngaahi fokotu’u atu ‘o kapau ‘oku ne tui ko e kaveinga ‘oku launga’ii ‘oku fekau’aki mo ha taha ‘o e ‘uuni me’ani:

- ‘ikai fenapasi mo e lao;
 - ‘Ikai ke ‘uhinga malie, ‘ikai taau, fakaehaua pe ‘oku lau lanu;
 - Makatu’unga ‘i ha taumu’a ‘oku ‘ikai lelei pe ‘ikai hano makatu’unga lelei;
 - Makatu’unga ‘i ha fehalaaki pe mo’oni pe lao; [ea
 - Hala.

Koe'uhiko e natula ta'efilifilimanako mo totonu 'a e ngaahi fakatotolo 'a e 'Ompati meni, 'oku tuku ai ki he ngaahi potungaue, va'a fakangaue mo e kautaha pisinisi 'a e pule'anga kenau fakahoko 'a e ngaahi fokotu'u 'a e 'Ompati meni. 'Oku taumu'a 'a e ngaahi fokotu'u ke lelei ange 'a e ngaahi ngaue ma'ae kakai 'o fakafou he ngaahi launga.

Ko e ngaai lao fekau'aki 'oku mahu'inga mo e ngaahi ngae 'a e 'Ompipatimeni 'oku kau ai 'a e"

Lao ki he Konisitutone 'o Tonga

Lao ki hono Fakafepaki'i 'o e Ngaue Hala'aki 'o e Mafai 2007

Lao Pule'i 'o e ngaahi Ngaue Fakapa'anga 2007

Lao ki he Polisi Tonga

Lao ki he ngaahi Pilisone 'o Tonga

Lao ki he Fakalelei ‘Atamai

Ko e ngaahi tu'utu'uni mo e palani fakangaue fekau'aki 'oku kau ai 'a e:

Fa'unga Fokotu'utu'u Fakalakalaka 'a Tonga Fika II
 Fa'unga Fakalelei ki hono Pule'anga e Ngaue Fakapa"anga
 Ngaahi Taumu'a Fakalakalaka Tu'uloa
 'Asenita ngaue mahu'inga 'a e Pule'anga

1.2 Ngaahi Kupu Fekau'aki

I he mafai 'o e 'Ompatimeni ke fakatotolo'i e ngaahi launga fekau'aki mo ha Minisita pe/mo e Kovana 'o a'u ki he 'ofisa ngaue fakapule'anga ke tu'unga ma'olalo taha, 'oku lahi 'a e ngaahi kupu fekau'aki pea toe lahi foki mo e ngaahi fengaue'aki 'e fakahoko.

'Oku taumu'a 'a e 'ofisi ke a'u atu 'a 'emau ngaahi fokotu'utu'u tala fatongia ki he kotoa 'o e ngaahi kupu fekau'aki ko eni ke faka'ilo atu mo mahino ki he kupu takitaha 'a e ngaahi fatongia 'o e 'ofisi.

Tepile 1: Ngaahi Kupu Fekau'aki mo honau ngaahi vā fengaue'aki mo e 'Ofisi

Ngaahi Kupu Fekau'aki mo e ngaahi vā fengaue'aki

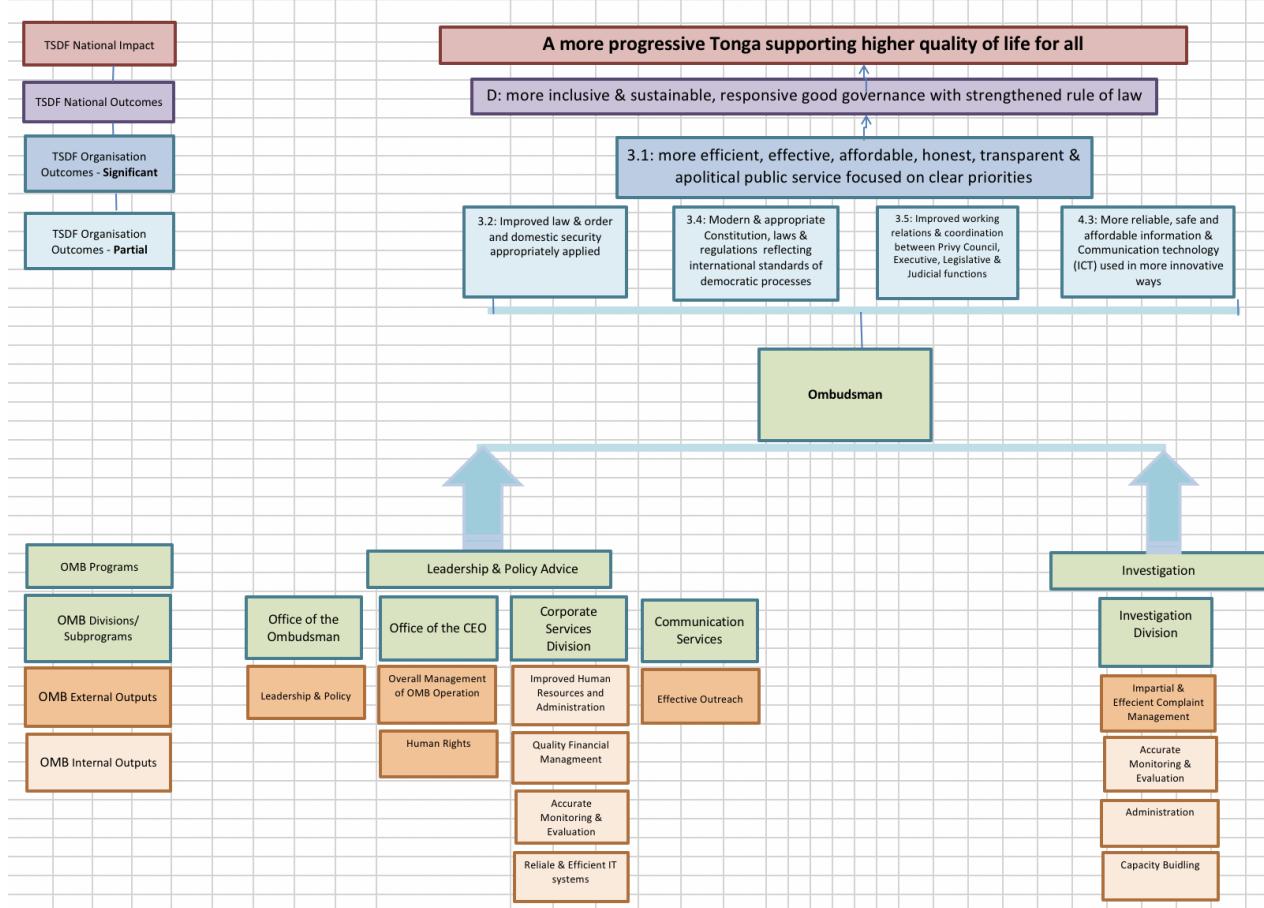
Kupu Fekau'aki	Kasitoma 'a e 'Ofisi	Fakahoko Fatongia ma'ae 'Ofisi	Hoa Ngaue mo e 'Ofisi	Pule'i 'a e 'Ofisi**
Fale Alea			X	X
Kapineti		X	X*	
Ngaahi Potungaue & Va'a Fakangaue 'a e Pule'anga	X	X	X	
Ngaahi Kautaha Pisinisi 'a e Pule'anga	X	X	X	
Ngaahi Pisinisi	X	X		
Ngaahi Kautaha Ta'efakapule'anga & Ngaahi Sosaieti Sivile	X	X		
Kakai	X	X	X	
Ngaahi Hoa Fakalakalaka			X	

*Kau Minisita 'o e Kapineti 'i honau takitaha fatongia faka-minisita

**Ko e sino tau'ataina 'a e 'Ompatimeni 'o fatongia'aki 'a e mafai ki he Pule Lelei 'i he ngaahi9 Potungaue, Va'a Fakangaue mo e ngaahi Pisinisi 'a e Pule'anga

1.3 Hala Fononga ki he ngaahi Fai Fatongia Ola 'a e 'Ofisi

Figure 1: Office of the Ombudsman Results Map: how the Corporate Plan Supports the TSDF

‘Oku hāa atu ‘i ‘olunga ‘a e hala fononga ‘o e fai fatongia ola ‘a e ‘ofisi pe a ‘oku hā ai ‘a e ngaahi vā fengae’aki ‘i he ngaahi tu’utu’uni fakangaue fakalao ki he ‘ofisi pe a mo ‘enau fekau’aki mo e ngaahi taumu’ā fakalukufua fakafonua ‘a e pule’anga ‘o fakatatau ki he Fa’unga Fokotu’utu’u Fakalakalaka ‘a Tonga Fika II (TSDF II)

- **Ola 1:** Fa’unga Taki mo e Fale’i Tu’utu’uni Fakangaue
- **Ola 2:** Ngaahi ngae Fakatotolo

Kuo vahevahe ‘a e hala fononga ‘o e ngaahi ola fakangaue ke mahino ai ‘a e ngaahi ola mei tu’ā mo fakaloto’i ‘ofisi. ‘I he ‘e ne pehē, ko e ngaahi ola mei tu’ā ‘oku makatu’unga ia mei he ngaahi fengae’aki mo e ngaahi kupu fekau’aki pe a mo e ngaahi ola fakaloto’i ‘ofisi ‘oku ‘uhinga ia ki he ngaahi ola ‘o e fai fatongia ‘a e kau ngaue.

Ko e ongo ola ko eni ‘oku taumu’ā ke a’usia ‘a e ngaahi taumu’ā ngae ‘i he Fa’unga Fokotu’utu’u Fakalakalaka ‘a Tonga lolotonga ‘a e vaa’itaimi ‘o e palani tataki ngae ni mei he 2018 ki he 2021.

1.4 Fa’unga Fokotu’utu’u Fakalakalaka ‘a Tonga (TSDF)/Ngaahi Taumu’a Fakalakalaka Tu’uloa (SDGs)/Ngaahi Fa’unga Ngaue Fakafeitu’u

1.4.1 Ngaahi Uesia mo Ola ‘o e TSDF/SDG ‘o poupou’i ‘e he ngaahi ola fakangaue ‘a e ngaahi potungaue mo e va’ā fakangaue ‘a e pule’anga (MDA)

Ko e fekau’aki ‘a e TSDF ki he ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni

‘Oku fakatoka ‘a e ngaahi ola fakangaue ‘a e ‘Ofisi ke poupou ki he ola fakalukufua ‘o e TSDF ma’ā Tonga. Ko e tokoni mahu’inga henī ‘oku fakahoko ia ‘i he malumalu ‘o e Ola Fakafonua “D” ‘a ia ‘oku ne fo’u ‘a e taha ‘o e ngaahi ola ‘e fitu (7) ‘o e TSDF II.

Ko e Ola Fakafonua “D” ‘oku pehē:

- D. Ke toe lahiange ‘a e malava ke kau katoa, tu’uloa pea ngaue vave mo faingofua ki he pule lelei pea malohi mo kaukaua ‘i he pule ‘a e lao

Koe’uhi ko e ‘Ofisi ni ‘oku ne hakeaki’i malohi ‘a e pule lelei ‘i he ngaahi ngaue ‘a e pule’anga, ‘oku fakafenāpasi mahu’inga ia ki he ola fakangaue 3.1 ‘i he TSDF:

3.1: Toe leleiange ‘a e lavame’ā mo e tu’unga ma’olunga mo vaveange ‘a e fai fatongia, malava ‘o fuesia fakapa’anga, faitotonu, ‘ata ki tu’ā pea ‘ata’atā mei he ngaahi tui fakapolitikale pea ke fakatefito ‘a e tokanga ‘i ha ngaahi taumu’ā mahino
Ngaahi tefito’i fakakaukau mo e palani ‘oku fekau’aki tonu:

- Fakapapau’i ‘oku ngaue’aki ‘a e ngaahi Tu’utu’uni ‘oku ne Sivisivi’i ‘a e ‘Ulungaanga Taau ‘o e kau Taki (Leadership Code)
- Mahino ‘a hono vahevaheatu e fatongia he kotoa ‘o e ngaahi potungaue, va’ā ngaue mo e kautaha pisinisi ‘a e pule’anga
- Hokohokoatu ‘a hono fakalelei’i mo fakalakalaka ‘a hono Pule’i ‘o e Pa’anga ‘a e Pule’anga
- Leleiange ‘a e founa pule’i, muimui’i mo hono vakai’i ‘a e ngaahi ngaue

‘Oku toe mahino mo e ngaahi tokoni atu ki he ngaahi Ola Fakangaue ni:

3.2: Leleiange ‘a hono tauhi e lao mo e maaū pea taau hono tauhi e hao mo e malu ‘a e fonua

Ngaahi Palani Fakakaukau ‘oku fekau’aki tonu mo e Ola ni:

- Fakamalohi ‘a e fatongia ‘o e ‘Ofisi ki hono Fakafepaki’i ‘o e Fai hala

3.4: Ke fēnāpasi mo e tu’unga fakavaha’apule’anga ‘o e fa’unga fakatemokalati ‘a e Konisitutone ‘oku fo’ou mo taau pehe ki he ngaahi lao mo e tu’utu’uni

Ngaahi Palani Fakakaukau ‘oku fekau’aki tonu mo e Ola ni:

- ‘Oua ‘e fai tu’utu’uni fakavavevave mo te’eki palani lelei pea mo hono liliu e lao kuo te’eki fai hano fakakaukau’i lelei mo taau

3.5: Leleiange ‘a e ngaahi vā fakangaue mo hono fakahoko he vaha’ā ‘o e Fakataha Tokoni, Pule’anga, Fale Alea mo e ngaahi Fatongia Fakaēfakamaau’anga

Ngaahi Palani Fakakaukau ‘oku fekau’aki tonu mo e Ola ni:

- Vakai’i ‘a e ngaahi vā fakangaue lolotonga ke malava ‘o tala ‘a e ngaahi tafa’aki ke fakalelei’i

4.3: Leleiange ‘a e falala’anga, hao mo ma’ama’a fakapa’anga ‘a e ngaahi tekinolosia ‘o e fakamatala mo e fetu’utaki (ICT) ‘i hono ngae’aki ke a’usia ha ngaahi founiga ke tupulakiange ‘a e fakakaukau

Ngaahi Palani Fakakaukau ‘oku fekau’aki tonu mo e Ola ni:

- Lahiange ‘a hono ako’i mo hono ma’u ‘o e ngaahi taukei ki hono ngae’aki ‘o e akenga fo’ou ‘o e ngaahi tekinolosia ‘o e fakamatala mo e fetu’utaki (ICT)

Fekau’aki ‘a e ngaahi Taumu’a Fakalakalaka Tu’uloa ki he ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni

‘Oku poupou ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni ki he ngaahi Taumu’a Fakalakalaka Tu’uloa (SDGs), ‘o tautefito ki he taumu’a ni:

- SDG 16 – Paotoloaki ha sosaieti ‘oku melino pea mo hono tokangaekina ‘a e lelei ‘a e kakai kotoa ke a’usia ‘a e fakalakalaka ‘e tu’uloa, fakafaingamalie’i ‘a hono ma’u ‘e he kakai kotoa ‘a e fakamaautotonu pea mo langa ha ngaahi fa’unga ‘e ta’imalie ai e taha kotoa he ngaahi tu’unga kotoa ‘oku olalelei mo lavame’a pea mo tali ui ki he fatongia

1.4.2 Ngaahi ‘Asenita Mahu’inga ‘a e Pule’anga (GPA), Ngaahi Palani Fakasekitoa, Fakalakalaka Fakafeitu’u mo e Anga ‘o e Nofo

Ngaahi Fokotu’utu’u Ngae Mahu’inga ‘a e Pule’anga ‘oku fekau’aki mo e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni

‘Oku fiefia ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni ke poupou kakato ki he kotoa ‘o e ngaahi konga ‘e hiva (9) ‘o e ngaahi fokotu’utu’u ngae mahu’inga ‘a e Pule’anga (GPA) mei he Ta’u Fakapa’anga 2021/22 – 2023/24. ‘Oku fekau’aki hangatonu ki he:

- Fakalakalaka mo Fakalelei’i ‘a e Fa’unga Ngae Fakasekitoa
- Fa’unga Ngae Fakatisitolo ‘a e Pule’anga; mo e
- Fa’unga Ako ‘oku Taau mo Lelei

Fakalakaka mo Fakalelei’i ‘a e Fa’unga Ngae Fakasekitoa

‘Oku fakakulupu ‘a e fa’unga ki hono fakalakalaka mo fakalelei’i ‘a e ngae fakasekitoa ki he Poutuliki Fakapolitikale pea ko e taha ia ‘o e tefito’i ngae ‘a e pule’anga. ‘Oku veteki ia ki he ngaahi ‘elia ‘e fitu (7), ‘a ia ‘oku fakatefito e ngae ‘a e ‘ofisi mo e ngaahi ‘elia mahu’inga ‘e tolu (3):

- Pule ‘a e Lao
- Fa’unga Taki
- Pule Lelei

Pule ‘a e Lao

- Ke fakalelei’i ‘a e pule ‘a e lao, ‘oku fokotu’u ha ngaahi liliu ki he ‘ofisi ke ngaue ‘o tokanga’i fakalukufua ‘a hono launga’i ‘o e Potungaue Polisi Tonga. Koe’uh i ‘oku ngaue tau’ataina pe ‘a e ‘ofisi, ‘e falalaange ‘a e kakai kenau fai mai ‘enau launga ki ha sino ma’u mafai ‘oku tau’ataina kae ‘ikai ko ha sino kuo uesia pe kaunga ki ha me’a.
- Ke mahino ko ha fa’unga ngaue longomo’ui ‘oku ne faka’apa’apa’i mo hakeaki’i e ngaahi totonu tefito ‘a e kakai ‘o e Fonua pea mo fai fatongia ‘o fakatatau ki he ngaahi lao ‘a Tonga.
- Fiema’u ke vakai’i e Lao ki he Fefolau’aki mo hono ngaahi tu’utu’uni.
- Ko e ‘Ompatimeni ko e huitu’ a ia ki he ngaahi kaveinga fakatemokalati ‘oku kau ai ‘a hono vakai’i mo fakapalanisi ‘a e ngaahi tu’utu’uni fakangaue ‘a e pule’anga.
- ‘Oku ‘i ai e fiema’u ke fakahoko e ngaahi fa’unga tu’utu’uni ke vaka atu ai ‘a e tali-ui-ki he-fatongia mo hono leva’i hono fakahoko ke ta’ofi e pule’anga mei hono fakaehaua ‘o e ngaahi kaveinga fakatemokalati ‘a ia e ala iku ai ki he pule fakaleveleleva.

Fa’unga Taki

‘Oku ‘i ai ‘a e ngaahi ‘elia fakataki ‘e fa (4) ‘oku ngaue ki ai ‘a e ‘ofisi ni:

- Ako Fakangaue – ‘Oku matu’aki mahu’inga ke fakalahi ‘a e taukei ‘a e kau ngaue ke tokoni ke leleiange ai ‘a e fakahoko fatongia ma’ae kakai.
 - ‘Oku tokoni mai ‘a e ongo Pule’anga Nu’u Sila mo ‘Asitelelia mo ‘ena ngaahi polokalama ako fakataki ki he kau ngaue ‘a e ‘Ofisi ni ke fakalakalaka ‘a ‘enau taukei. ‘Oku mau fiefia koe’uh i ko e malohi ‘a e fengaue’aki mo e ngaahi fa’unga fetu’utaki mo Nu’u Sila mo ‘Asitelelia.
 - Kuo fakapa’anga ‘e he pule’anga Nu’u Sila ‘a ‘emau kau ngaue ‘e ni’hi kenau ako fakangaue taimi nounou. ‘Oku fakatefito eni ‘i he ‘Ofisi ‘o e ‘Ompatimeni ‘i Nu’u Sila. Kuo foki mai ai ‘a e kau ngaue ki Tonga ni mo e ngaahi fakakaukau mo e taukei tefito mo mataotao ‘oku ngaue’aki ‘e he ‘ofisi ‘I Nu’u Sila.
 - ‘Oku kei hokohokomai pe ‘a e ngaahi tokoni mai mei he ngaahi kautaha ‘Ompatimeni ‘a ‘Asitelelia mo e ngaahi fonua kehé ‘i he ngaahi fakataha-ako ‘i muli ‘o fakaafe’i ‘a ‘emau kau ngaue kenau kauatu ki ai.
 - Ngaahi faingamalie ako kehe. Na’e ta’imalie ‘a homau ‘ofisi ke uki mai ‘a e kau fakatotolo ‘e toko tolu (3) ‘a ia kuo lava lelei ‘a ‘enau ako lao ‘i he ta’u fakapa’anga lolotonga. ‘Oku mau faka’ai’ai e kau ngaue ken au fekumi ki ha ngaahi faingamalie ke hook atu ai ‘a ‘enau ako pe ako fakangaue he ko e fa’unga ia ki ha liliu ‘oku lelei.
- Ngaahi Fetu’utaki: - ‘oku mau feinga ke fakalakalaka ‘a e ngaahi fa’unga fetu’utaki he vaha’ a ‘o e kau Minisita mo ‘enau kau ngaue
- Fakalelei mo Fakalakalaka ‘i he fatongia Tataki Fakangaue: ko e tafa’aki eni ‘oku hokohokoatu pe ‘a e feinga ke fakalakalaka ‘e ne fai fatongia. ‘Oku fakamatala’i atu eni ‘i he kupu 2.3 ‘o e Palani Tataki Ngaue ko eni.
- Fakalelei mo Fakalakalaka ‘i he Tataki Ngaue mo e Fale’i ki he ngaahi Tu’utu’uni Fakangaue : ‘oku kei hokohoko aipe feinga ke fakalakalaka e fai fatongia ‘a e tafa’aki ko eni. ‘Oku fakamatala’i atu eni ‘i he kupu 2.3 ‘o e Palani Tataki Ngaue ni.

Pule Lelei

‘Oku fakatefito ‘a e mahu’inga ‘o e ngaahi ngaue ‘a e ‘ofisi ni ki hono hakeaki’i ‘a e ngaahi pou tuliki ‘o e Pule Lelei. ‘Oku tefito eni, ki he ngaahi tala fatongia ‘oku fakahoko ‘e he Va’ā ki he Fetu’utaki mo e ngaahi fakatotolo ‘oku takiekina’aki ‘a e pule lelei. Ko e ola ‘o ha fa’ahinga fakatotolo ‘oku tulitulifua ia ke fakalakalaka pe fakamalohi’i ange ai ‘a e pule lelei he fa’unga ngaue fakapule’anga kotoa.

- Fakamalohi’i ‘a hono fakahoko totonu e ngaue:
 - Fa’unga Vakai’i mo Tokangaekina e Ngaue (Monitoring System) – Ka lelei hono vakai’i e ngaahi founa ngaue, temau malava ke fakasi’isi’i ‘a hono uesia ‘a e ngaahi fatongia ‘oku mau fakahoko. ‘Oku fai hono toutou vakai’i eni ‘i he ngaahi lipooti ‘oku fai he uike, mahina mo kuata takitaha ki he kau taki.
 - Kuo fokotu’u ‘a e Komiti Pule ‘a e ‘Omipatimeni (OMC), ‘a ia ‘oku kau kiai ‘a e Pule Lahi (CEO) mo e kau Taki ‘o e ngaahi Va’ā Fakangaue. ‘Oku nau alei’i ‘a e ngaahi ngaue ‘oku fakahoko ‘e he ‘ofisi pea mo e ngaahi fokotu’utu’u ngaue. ‘Oku fakahoko he fakauike ‘a e ngaahi fakataha pea ‘oku toki fakahoko atu ki he ‘Omipatimeni ‘a e ngaahi fokotu’u mo e tu’utu’uni. ‘Oku hiliō heni ‘a e ‘ata ki tu’ā he ‘oku fakahoko ki he kau ngaue ha ngaahi fakalakalaka fo’ou.
 - Fakamalohi’i e fakahoko fatongia – ‘Oku mahu’inga ke fakatoka ‘a e ngaahi founa fakahoko fatongia ke fakasi’isi’i ai ha fa’ahinga ola kovi ‘i ha tu’unga pe.
- Fakalelei’i ‘a e taki fakangaue mo e fale’i he tu’utu’uni fakangaue – ‘oku fakamatala’iatu eni ‘i he kupu 2.3 ‘o e Palani Tataki Ngaue ko eni.
- Fakalakalaka ‘a e tukunga fakakaukau ki he fakafalala ki he pule’anga – ‘Oku mau kei fengae’aki fakataha pemo e ngaahi potungaue mo e ngaahi va’ā fakangaue ‘a e pule’anga mo e ngaahi kupu fekau’aki ke fakapapau’i ‘oku mahino kia kinautolu ‘oku mau tau’ataina mei he ngaahi tu’utu’uni ‘a e pule’anga.
- Fa’unga Ngaue ki hono Sivi’i e ngaue ‘a e kau ngaue (PMS) – ‘oku mau fiefia ke ngaue vaofi mo e Komisoni ki he kau ngaue faka-Pule’anga (PSC) ‘i he muimui ki he fa’unga PMS. Ko e fa’unga eni kuo fakapapau’i ke fai ai ha talanoa ‘a e kau taki fekau’aki mo e ngaahi malohinga mo e vaivai’anga ‘o e kau ngaue pea mo ‘enau tokoni mo e uesia ki he ngaahi taumu’ā ngaue fakalukufua.
- Ngaahi Fakalelei – ‘e malava ke hoko eni mei he vakai’i ‘a e PMS ke fai ha vakai ki he fakalelei ‘o e ngaahi taukei mo e poto’i ngaue.

‘Oku kei hokohokoatu pe ‘a hono fakapapau’i ‘oku vave mo lavame’ā ‘a e founa fakahoko fatongia ma’ae kakai pea mo hono fakahoko ‘a e ngaahi fatongia tefito.

Fa'unga Ngaue Fakatisitolo 'a e Pule'anga (Digital Government Framework)

'Oku fakamalumalu eni 'i he poutuliki 'o e Ngaahi Ngaue Lalahi mo e Tekinolosia 'a e TSDF II. Hangē koia kuo fakahā atu 'i he hokohoko 'o e ngaahi fokotu'utu'u ngaue mahu'inga 'a e pule'anga, ko e feinga ke fakalakalaka 'a e ngaahi fakamatala mo e ngaahi tekinolosia 'o e fetu'utaki mo e malava ke fuesia fakapa'anga, 'a e 'elia 'oku mau feinga ke fakahoko.

Koe'ahi ko 'emau feinga ke leleitaha 'a 'emau fokotu'utu'u ngaue ki he tala fatongia, kuo lahiange 'a e ngaahi launga kuo ma'u. 'I he 'ene pehe, 'oku 'i ai 'a e fiema'u ke 'i ai ha fa'unga ngaue fakatisitolo ke tanaki kiai 'a e ngaahi fakamatala fekau'aki mo e ngaahi launga. Ko e fakakaukau fo'ou ia 'a 'emau hanga atu ke kamata 'a hono ngaue'aki e founiga tanaki fakamatala pule (case management system, CMS) 'a ia 'e malava ke lelei mo lavame'a ange ai 'a hono tanaki mo pule'i 'o e ngaahi launga. 'Ikai ngata hen, 'e malava ke tanaki ai mo e lahi 'o e ngaahi launga ke fa'u'aki 'a e ngaahi lipooti fakakuata mo fakata'u.

Ako 'oku Taau mo Lelei (Quality Education)

Ko e ako 'oku taau mo lelei ko e taha ia 'o e ngaahi fokotu'utu'u ngaue mahu'inga 'oku ha 'i he pou tuliki fakasosiale. 'Oku te'eki ke kamata ha alelea mo e ngaahi kupu fekau'aki ka ko e vakai atu temau malava ke fai ha tokoni 'oku lelei mo 'aonga ki he ako.

- Fokotu'utu'u ngaue taimi loloa ke fai hano vakai'i faka'auliliki e fa'unga fakalukufua ki he ako pea mo fakafe'iloaki 'a e lesioni 'o e "Pule Lelei" ki he silapa ako
- 'Oku mau tui papau kapau 'e fakafe'iloaki eni ki he silapa 'o e lautohi si'i ki he ngaahi kolisi, 'e malava ke aka mei hen, ha ngaahi to'utangata 'e leleiange 'a 'enau ako mo leleiange 'a 'enau 'ilo 'a ia 'e kaunga lelei ange ki he Fonua ni.

2. ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni – Ngaahi Konga Lalahi

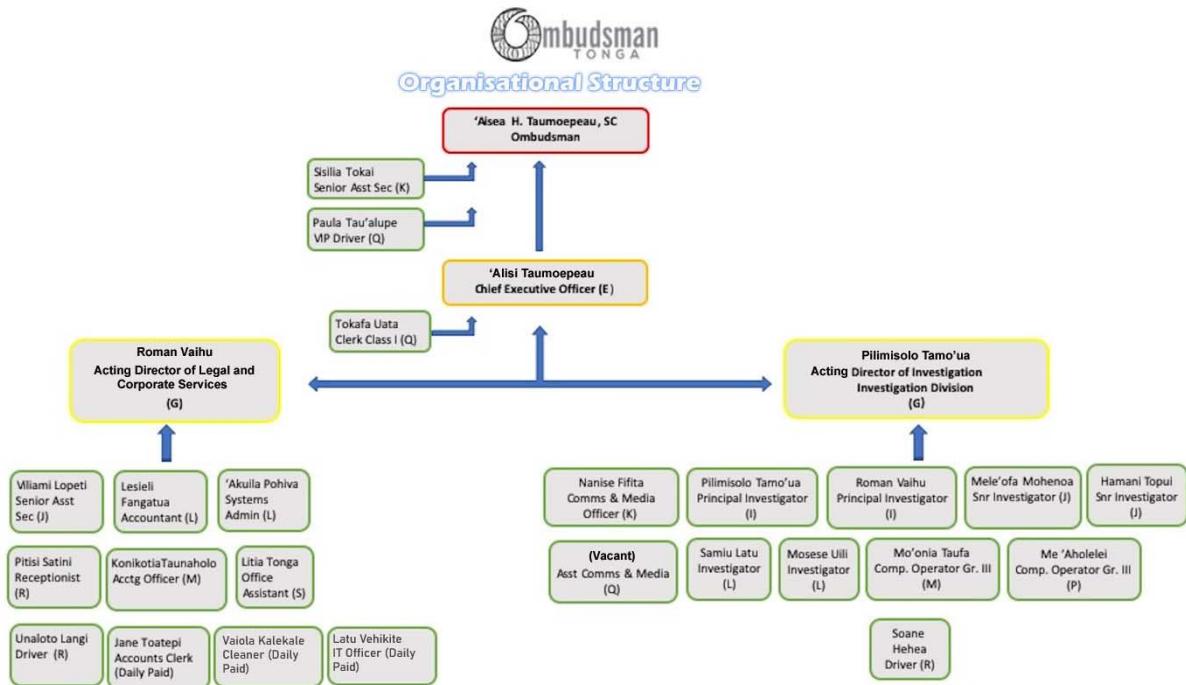
2.1 Ngaahi Va’ा Fakangaue/Ngaahi Polokalama-si’i mo e ngaahi Polokalama

Ngaahi Polokalama	Ngaahi Ola Fakangaue	Ngaahi Ngaue/Fokotu’utu’u Ngaue	Ngaahi Va’ा Fatongia
Polokalama 1: Va’ा Taki mo Fale’i Tu’utu’uni Ngaue	Leleiange ‘a e founга taki mo e fale’i tu’utu’uni ngaue	<ul style="list-style-type: none"> • Tataki e fakataha fakauike ‘a e kau taki (OMB) • Fale’i ki hono tataki e ngaue ki he Pule Lahi mo e kau taki he ngaahi va’ा • Uki ha kau ngaue aleapau fakapolofesinale, ‘oka fiema’u 	‘Omipatimeni, Pule Lahi
	Leleiange ‘a e pule fakalukufua	<ul style="list-style-type: none"> • Tataki e ngaahi fakataha fakauike ‘a e kau taki\ • Fai tu’utu’uni mo tataki 	Pule Lahi
	Faingofua e ngaue ki he Totonu ‘a e Tangata	<ul style="list-style-type: none"> • Tataki e tukuatu e ngaahi fakamatala ki hono taukave’i e totonu ‘a e tangata • Fakahoko e ngaahi fakataha mo e ngaahi kupu fekau’aki • Ngaahi fakatotolo pe ‘a e ‘Omipatimeni (Own Motion) • Fekumi, ako mo pulusi e ngaahi fakamatala • Lesisita, pule’i, fakatotolo’i e ngaahi launga fekau’aki mo e ngaahi totonu ‘a e tangata 	‘Omipatimeni, Pule Lahi mo e ‘Ofisa ki he ngaahi Totonu ‘a e Tangata
	Olalelei ‘a e tala fatongia	<ul style="list-style-type: none"> • Fokotu’utu’u mo fakahoko e ngaahi palani tala fatongia • Tataki e ngaahi fakataha mo e ngaahi kupu fengaue’aki • Kau he ngaahi felafoaki he letio, polokalama televisone mo tali ‘a e ngaahi faka’eke’eke mei he kakai ‘i he mitia fakasosiale • Tataki ‘a e ngaahi konifelenisi mo e fakataha ‘a e ‘ofisi • Fakahoko e ngaahi tala fatongia • Tokoni ki hono fakahoko e ngaahi konifelenisi mo e kau faiongoongo • Pulusi e ngaahi lipooti aofangatuku 	‘Ulu ‘o e Va’ा Fetu’utaki mo Mitia, ‘Ofisa Fetu’utaki mo Mitia, Tokoni ‘Ofisa Fetu’utaki mo Mitia, Pule Lahi, Va’ा Fakatotolo mo e Va’ा Tataki Ngaue
	Fakalakalaka ‘a e ngaahi ngaue ki he kau ngaue mo e fakahoko ngaue	<ul style="list-style-type: none"> • Fakahoko hono uki ‘o e kau ngaue • Pule’i mo tokanga’i ‘a e tohi Ma’u Ngaue • Fakakakato ‘a e PMS • Pule’i ‘a e tohi lekooti ki he lele ‘a e ngaahi me’alele • Lelei mo falala’anga ‘a e ngaahi ngaue ki he fefonga’aki • Paotoloaki ‘a e ngaahi ngaue ki he mo’uilelei • Kau atu ki he ngaahi ako taukei fakangaue pe fakataha ako 	Tokoni Pule-Va’ा Lao mo Tataki Ngaue, Sekelitali Tokoni Ma’olunga, Kalake, Tali Telefon, ‘Ofisa ki hono tauhi e ma’ā ‘a e ‘ofisi, kau faka’uli

		<ul style="list-style-type: none"> • Tataki e ngaahi ako ki he ngaahi taukei fakangaue ma'ama'a mo e tohi tu'utu'uni • Tokoni ki he ma'a 'a e 'atakai fakangaue • Fakahoko hono tauhi e lekooti mo faile e ngaahi pepa fakangaue • Lelei e ngaue ki hono tauhi e ngaahi pea fakangaue 	
	Lelei mo taau hono pule'i e ngaue fakapa'anga	<ul style="list-style-type: none"> • Teuteu e fakamatala he 'osi 'a e mahina ki he lahi e fakamole • Teuteu e lahi e fakafuofua ki he fakamole he mahina takitaha • Teuteu mo fakahoko e ngaahi palani ki hono vakai'i e fakamole • Tokanga'i mo vakai'i e ngaahi koloa mo e loki 'oku tauhi ai e ngaahi koloa • Ngaue ki he sisitemi "Sun" ki hono 'ota mo tanaki e ngaahi koloa 'oku fiema'u • Vakai'i e ngaahi vahenga ke fakahu atu • Teuteu'i e ngaahi foomu tukuhau kotoa • Teuteu e ngaahi vausia ke totongi atu e ngaahi tohi mo'ua • Teuteu'i e ngaahi pa'anga 'oku totonu ke ma'u 'e ha tokotaha ngaue pea totongi atu 	Tokoni Pule-Va'a Lao mo Tataki Ngaue, Sekelitali Tokoni Ma'olunga, 'Akauniteni, 'Ofisa 'Akauni, Kalake Kalasi III
	Tonu hono tokanga'i mo vakai'i	<ul style="list-style-type: none"> • Tataki e ngaahi fakataha fakauike 'a e va'a • Kau atu ki he fakataha fakauike 'a e kau taki • Kau atu ki he fakataha fakauike 'a e 'Omipatimeni • Fakahu atu 'a e ngaahi lipooti fakamahina • Fakahu atu 'a e ngaahi lipooti fakakuata • Teuteu'i 'a e Palani Tataki Ngaue/Patiseti mo e Palani Pule Fakata'u • Teuteu mo fakahoko e fa'unga ki hono vakai'i e ngaahi tefito'i ngaue (KPIs) ki he Palani Tataki Ngaue • Teuteu e fa'unga (database) ki he ngaahi launga mo e faka'eke'eke 	Tokoni Pule-Va'a Lao mo Tataki Ngaue, Sekelitali Tokoni Ma'olunga, Kalake Kalasi III
	Falala'anga mo vave 'a e ngaue ki he tekinolosia 'o e ngaahi fakamatala (IT)	<ul style="list-style-type: none"> • Vakai'i mo lekooti 'i he mahina takitaha 'a e ngaahi naunau 	Tokoni Pule-Va'a Lao mo Tataki Ngaue, Sekelitali Tokoni Ma'olunga, 'Ofisa ki he IT, Kalake
Polokalama 2: Ngaahi ngaue fakatotolo	'Ikai ke filifilimanako kae vave 'a e fa'unga pule'i mo tokanga'i 'o e ngaahi launga	<ul style="list-style-type: none"> • Lesisita e ngaahi launga • Fakatotolo'i e ngaahi launga • Fakatotolo'i e ngaahi fokotu'u 'a e 'Omipatimeni (own motion) • Tokanga'i e ngaahi launga • Fale'i mo lekooti e ngaahi fetu'utaki telefoni, kakai 'oku 'a'ahi mai 	'Omipatimeni, Pule Lahi, Timi Fakatotolo
	Tonu hono tokanga'i mo fakamahu'inga'i	<ul style="list-style-type: none"> • Tataki e ngaahi fakataha fakauike 	Timi Fakatotolo

		<ul style="list-style-type: none"> • Kau atu ki he ngaahi fakataha fakauike ‘a e kau taki • Kau atu ki he fakataha fakauike mo e ‘Ompatimeni • Fakahu atu e ngaahi lipooti fakamahina • Fakahu atu e lipooti fakakuata • Tauhi ke maau ‘a e ngaahi lekooti • Vakai’i e ngaahi ola kuo lavame’ā 	
	Lelei mo vave e fakahoko ngae	<ul style="list-style-type: none"> • Tokoni ki hono teuteu’i ‘o e Palani Fokotu’utu’u Ngaue/Patiseti mo e Palani Pule Fakata’u • Tokoni ki hono teuteu’i ‘o e Lipooti Fakata’u • Tataki hono faka’eke’eke ‘o kinautolu ‘oku tohi talangaue mai pea mo fa’u e lipooti kiai • Vakai’i ‘a e tohi tu’utu’uni ki he kau ngae 	Timi Fakatoto
	Fakahoko ma’u pe ‘a hono fakalahi e ‘ilo mo e taukei fakangaue (ako)	<ul style="list-style-type: none"> • Fakahoko mo/pe kauatu ki he ako he mahina takitaha 	Timi ngae ‘a e Talekita ‘o e Va’ā Fakatoto

2.2 Fa'unga 'o e ngaahi Lakanga 'a e 'Ofisi 'o e 'Ompatimeni

2.3 Konga lalahi 'o e fokotu'utu'u ngaue fakalelei

'Oku talitali lelei 'e he 'ofisi ha ngaahi fakalelei 'oku taau 'a ia 'e malava ke fai ai ha liliu ki he fa'unga fakangaue 'a ia 'e iku mei ai ke leleiange 'a 'emau fakahoko fatongia. 'Oku kei hokoatu pe 'a hono vakai'i e ngaahi ola 'o e ngaahi va'a fakangaue takitaha 'e fa (4) ke ma'u ha ngaahi fakalelei 'oku taau. 'Oku kei hokohoko atu pe 'a e ngaahi fakalelei pea ko e lelei taha kapau 'e malava ke fakahoko he taimi 'e faingamalie ai.

Ngaahi Fakalelei & Fakalakalaka 'i he 'Ofisi 'o e 'Ompatimeni

'Oku fai 'e he 'ofisi ni mo e 'Ofisi 'o e Pule Lahi 'a e fale'i ki he fa'unga taki mo e tu'utu'uni fakangaue. 'I hono vakai'i e ngaahi founiga mo e fakahokohoko ngaue, kuo lava ai 'o tala e ngaahi tafa'aki 'oku fiema'u ke fakalelei'i.

Va'a ngaue Faka-Lao: Fakatatau ki he ngaahi fakatonutonu ki he Lao ki he 'Ompatimeni 2018, 'oku fai e 'amanaki ko e makatu'unga eni ki hano fokotu'u ha va'a fakalao ke ngaue ki he ngaahi kaveinga fakalao. Ko e fuofua sitepu, 'oku taumu'a 'a e ngaahi fakatonutonu ke tokoni ki he kakai 'oku nau launga mai 'i he taimi 'oku 'ikai ai fai 'e he ngaahi potungaue pe va'a fakangaue 'a e pule'anga ha ngaue ki he ngaahi fokotu'u kuo fai 'e he 'Ompatimeni. 'E malava ai 'e he va'a ki he lao 'a e 'Ofisi kene ma'u e ngaahi mafai ke fakahu atu ki he Fakamaau'anga ke tu'utu'uni kuopau ke faipau ki he ngaahi fokotu'u 'a e 'Ompatimeni.

Kau Fale'i ki he 'Ompatimeni: Ko e ngaahi launga 'oku natula fihi kuopau ai ke fiema'u 'e he 'Ompatimeni ke fekumi ki ha fale'i mei ha kau mataotao he mala'e 'oku fekau'aki mo e launga kimu'a pea fai ha'ane fokotu'u ki ai. 'Oku tali lelei ma'u pe ha tokoni fale'i mataotao pea ko 'enau kau mai 'oku 'uhinga ia 'oku mahu'inga'ia ai 'a e 'Ompatimeni kimu'a pea ne fai ha'ane fokotu'u kuo ne fekumi tokoni kiai.

Ngaahi Fakalelei & Fakalakalaka ‘i he ‘Ofisi ‘o e Pule Lahi (CEO)

Ngaahi Totonu ‘a e Tangata: ‘Oku kei fai e feinga ke fakalakalaka ‘a e tafa’aki ki he ngaahi totonu ‘a e tangata. ‘Oku ‘i ai ‘a e konga ‘i he Lao ki he ‘Ompatimeni ‘a ia ‘oku fiema’u ai ki he ‘Ompatimeni ke ‘i ai ha’ane tokanga mavahe ki he ngaahi launga ‘oku fai mei he kau faingata’ia ‘oku kau ki he faka’uhinga pe fakakalasi ‘i he malumalu ‘o e Lao ki he Fakalelei ‘Atamai pe ko ha taha ‘oku tauhi fakalao ‘o fekau’aki mo hano faka’ilo pe hili hano tautea ki ha fa’ahinga hia.

‘E toe lahiange ‘a hono vakai’i ‘e he Pule Lahi ‘a e faingamalie ke fakalakalaka ‘a e tafa’aki tefito ko eni ‘o fakafou ‘i ha ngaahi liliu fakalao pe tu’utu’uni fakangaue. ‘Oku fai ‘a e ‘amanaki ke fakahu ‘a e ngaahi totonu ‘a e tangata ki he ‘emau ngaahi fokotu’utu’ngaue pea ‘e hokomai ha ‘aho ‘e toki ‘iloa ‘a e ‘ofisi ni ko e ‘Ofisi Fakafonua ki he ngaahi Totonu ‘a e Tangata.

Uki ha ‘Ofisa ki he ngaahi Totonu ‘a e Tangata.

Tau’ataina ‘a e Fakamatala: Ko e tafa’aki eni ‘oku toe fiema’u ke fai ha talanga ki ai mo e ngaahi kupu fekau’aki mahu’inga ‘i hano fa’u ha fa’unga ngaue ke leleiange ai ‘a e fiema’u ke ‘ata ki tu’a ange ai ‘a e pule’anga mo e fai tu’utu’uni ‘o fakafou ‘i he tau’ataina ‘a e fakamatala.

Tala Fatongia/Fetu’utaki mo e Mitia: Ko e lahiange koia ‘a e ngaahi launga ko e ola ia ‘o e ngaahi fokotu’utu’mo e lahiange ‘a e ngaahi tala fatongia ‘oku fakahoko ‘e he va’ a ngaue fo’ou ni. Kuo fatongia’aki ‘a e va’ a ni ke lahi ange ‘a e ‘ilolahia mo e mahino ki he kakai ‘a e ngaue ‘a e ‘ofisi ni pea mo ‘enau malava ke a’utonu mai ‘o fai ha launga.

‘Oku lolotonga ngaue ‘a e va’ a ni ‘o fakamalumalu ‘i he Pule Lahi. Ka, ‘oku mahu’inga ke uki ha Taki ‘o e Va’ a ni pea mo ha kau ngaue he tu’unga ma’olalo kenau poupou ki he ngaahi taumu’ a ngaue ‘o e Va’ a ni.

Fakafepaki’i ‘o e Fai Hala: Neongo ‘oku ‘ikai ha kupu mahino ke ngaue ki hono fakafepaki’i ‘o e fai hala ‘i he Lao ki he ‘Ompatimeni 2001, ka ‘oku ‘i ai homau fatongia ke tukuatu e ngaahi launga fekau’aki mo e fai hala ki he ngaahi ma’u mafai totonu.

‘Oku kei hokohoko atu pe e ngaahi fakalakalaka ‘a Tonga ki he ‘ene fakamo’oni ki he Komisoni Tau’ataina ki hono Fakafepaki’i ‘o e Fai Hala (ICAC), Lao ki hono Fakafepaki’i ‘o e Fai Hala, ko e tu’utu’uni fakangaue ‘oku fakamahino’i ai ‘a e ‘Ompatimeni ko e Komisiona ki hono Fakafepaki’i ‘o e Fai Hala – ‘oku mateuteu ‘a e ‘ofisi ni ke fai ha ngaue ‘oku taau ‘o kapau- pē ‘i ha taimi kuo tu’utu’uni ai ‘e he pule’anga ‘a e founiga leleitaha ke lalaka atu ai.

Ngaahi Fakalelei & Fakalakalaka ‘i he Ngaahi Ngae Tataki

Kuo ma’u ‘e he Komiti Pule ‘a e ‘Ompatimeni (OMC) ha ngaahi fakalelei ke pukepuke ‘aki ‘a e fiemarie ‘a e kau ngaue pea mo hano paotoloaki ‘a e laumalie lelei fakangaue.

Fa’unga Pule ki hono Fua ‘o e Ngae (PMS): ‘Oku kei hoko atu ‘a ‘emau muimui ki he ngaahi takiekina mo e taimi totonu ki he PMS. ‘Oku mau tui ki he ‘aonga ‘a hono fakahoko ‘o e PMS pea ‘oku hoko atu hono fakapapau’i ‘oku fakakakato ‘a e ngaahi ngaue ‘i he taimi totonu ‘oku fiema’u ki ai. ‘I he ‘ene pehe, ‘oku hokoatu pe ‘a hono vakai’i ‘a e ngaahi fai fatongia ke fakapapau’i ‘oku fenāpasi kakato mo e ngaahi ola mo e ngaahi ola-si’i ‘o e Palani Tataki Ngae

‘Oku fakamanatu ‘e he ngaahi founiga ki hono vakai’i mo fua e ngaue ‘a e ngaahi ngaue fakafo’ituitui ‘a e kau ngaue ki he ngaue fakalukufua ‘a e ‘ofisi, tautefito, ki he ‘enau ngaahi fakamatala ngaue (job descriptions). ‘Oku toutou fai ‘a hono vakai’i tu’upau ‘a e ngaahi fiema’u ko eni.

‘Oku makatu’unga ‘a hono fa’u ‘o e palani pule fakata’u (AMP) mei he Palani Tataki Ngaue pea ‘oku fakaha mahino ai e ngaahi fatongia tefito ‘oku fakapapau’i ‘a e taukei fakangaue mo e talangofua ki he ngaahi tu’utu’uni.

Na‘e fokotu’u ‘e he Kau Taki ‘o e ‘Ofisi ‘i he 1 ‘o Sanuali 2021 ha fa‘unga fo‘ou ki hono fakalakalaka’i mo siofi ‘a e tu‘unga lelei ‘o e ngaue ‘a e kau ngaue ‘o fakasino ‘i he fa‘unga ko e Performance Appraisal & Feedback (PAF). ‘Oku ‘omai ‘e he PAF ha fa‘unga ‘oku faingofua ange ke fakahoko ‘a e sivisivi’i ‘o e ngaue ‘i hono fakahoa ki he PMS, pea ‘aonga ‘aupito ‘a e PAF ki ha kautaha pe ‘e taha ‘o hange ko e ‘Ofisi ‘o e ‘Ompatimeni. ‘Oku kei fakamaaka pe ‘a e tu‘unga lelei ‘o e ngaue mei he 1 ki he 5 ka ‘oku lahiange ‘a e faingamalie ke tokonia ha tafa‘aki ‘oku vaivai ai ‘a e toko taha ngaue, fou ‘i he talanoa (feedback). ‘Oku vakai’i ‘a e tu‘unga fakalukufua ‘o e ngaue ‘a e toko taha ngaue ‘e he taki ngaue tu‘o taha ‘i he kuata, pea ‘e kamata ‘i he mahina ni pea fakakakato hono fakamaaka ki he ta‘u fakapa‘anga fo‘ou.

Tu‘unga Lelei mo Fiefia ‘o e ‘Ofisi: ‘Oku tokoni ‘a hono tauhi ‘o e tu‘unga lelei mo fiefia ‘o e ngaue ‘a e kau ngaue ki he leleiange ‘a ‘enau vekeveke mo e fiemalie fakangaue. Mei hono patoloaki ‘a e mo’ui lelei, faka’ilonga’i ‘a e tokotaha ngaue lelei ‘o e mahina pea mo hono katoanga’i e ngaahi ‘aho fa’ele’i, ‘oku mau tui pau ko e ngaahi faka’ai’ai kehe ko eni ‘oku tokoni ia ki he tukunga lelei mo fiefia ‘oku ma’u ‘e he kau ngaue. ‘Oku mai kei pouaki ‘a e ngaue fakataha mo e uouongataha ‘o fou he ngaahi fetokoni’aki he ngaahi va’a fakangaue.

Palani Tataki Ngaue mo e Patiseti: ‘Oku toutou alea’i ‘a e Palani Tataki Ngaue mo e Patiseti ‘e he kau Taki pea mo e kau ngaue pe. ‘Oku kau e kau ngaue ‘i he ongo fakataha mo alelea (retreat) ‘e ua (2) ‘oku fakahoko he ta‘u fakapa‘anga kotoa. Ko e ongo faingamalie eni ki he kau ngaue kenau vahevahe atu ki he ngaahi fokotu’utu’ ngaue ‘i he palani pea kenau fakaha ‘a ‘enau fakakaukau ki he palani aofangatuku kimu’a pea teuteu ke fakahu atu ki he Potungaue Pa’anga. ‘Oku ‘oange ki he kau ngaue ‘a e faingamalie kotoa tenau ala tanaki atu ha’anau ngaahi fakakaukau.

Ngaahi ‘Akauni: ‘Oku taumu’a ‘a e timi ngaue ko eni ke fakalelei’i ‘a ‘enau ngaahi founa ngaue ke fakapapau’i ‘oku lele lelei ‘a e ngaahi ngaue fakapa‘anga. ‘Oku fa’u ha fa‘unga tanaki fakamatala kene muimui’i e ngaahi ngaue ka ‘oku fiema’u ke lelei ‘a hono fakahoko ke fakapapau’i ‘oku taau mo tonu e ngaue fakapa‘anga pea si’isi’i ha ngaahi fakafehu’i. Ko e fakalelei ‘i hono pule’i e ngaahi fokotu’utu’ ngaue ‘o e fakamole he patiseti ‘e fakapapau’i ‘oku fe’unga ‘a e pa’anga pea tolonga ke ngaue’aki he kotoa ‘o e ta‘u fakapa‘anga.

Fakalakalaka e taukei ngaue/Ako fakangaue: ‘E tokoni ha fanga ki’i ako fakangaue ma’ama’ a ki he kotoa ‘o e kau ngaue he Va’ a Tataki Fakangaue. ‘E kau ai ha ako ki he ni’ihi ‘o e ngaahi ngaue hange ko e fetu’utaki, talitali ‘o e kakai, taukei ‘i hono tauhi mo tokanga’i e ngaahi pepa fakangaue pea mo e tauhi ‘o e taimi, ke makatu’unga mei ai ha leleiange ‘o e fakahoko fatongia.

Tekinolosia ‘o e Fakamatala (IT): Koe’uh ‘oku tokotaha pe ‘a e ‘ofisa ngaue, ‘oku mahino ‘a e fiema’u ke langa’i ‘a e taukei fakangaue ke ho’ata mei hen ‘a e fakalalahi ‘o e fakafalala ki he ngaahi naunau mo e fa‘unga fakatekinolosia lolotonga ‘a hono fakalakalaka ‘a ‘emau ngaue.

Ngaahi Fakalelei & Fakalakalaka ‘i he ngaue Fakatotolo

Koe’uh ko e Va’ a Fakatotolo ‘oku ne fakahoko e tefito’i fatongia fakalao ‘o e ‘Ofisi, ‘oku mahu’inga ke vave mo fakahoko ngaue lelei ‘a ‘enau ngaahi founa ngaue. Hange koia kuo fakahoko atu, ‘oku fiema’u ke ngaue’aki ha fa‘unga ngaue pule ki hono tanaki ‘o e ngaahi fakamatala (CMS) ki he ngaahi launga kene pule’i mo siofi ‘a e ngaahi launga ‘i he founa ‘oku taau ke fakahoko’aki.

Pule'i 'o e ngaahi Launga: 'E kei hokoatu hono fakalakalaka 'e he timi ngaue ni 'a 'enau ngaahi taukei fakatotolo 'o fakamamafa ki hono a'usia e tukunga kuo fokotu'u ki he Tohi Fakahinohino ki he Fakatotolo. 'Oku fakamamafa eni ke tonu 'a hono tauhi 'o e lekooti, hiki mo tauhi 'a e ngaahi fakatotolo 'o kau ai 'a e ngaahi faka'eke'eke, vakai'i e taau 'o e launga, ngaahi fetu'utaki telefoni mo e kakai na'e a'utonu mai ki 'ofisi ni ke fai ha'anau alunga.

Ko e CMS ko e fa'unga tanaki fakamatala 'oku ngaue'aki he 'itaneti. Kimu'a hen, na'e tanaki tahataha pe 'a e ngaahi ngaue ni 'o ngaue'aki 'a e Excel. Kaekehe, kuo fiema'u ke fokotu'u ha founiga tanaki fakamatala fakatisitolo koe'ahi ke hoko eni ko ha fa'unga pule tataki ke lelei ange ai 'a hono tala e halanga 'o ha launga pea mo e ngaahi fakamatala fika mahu'inga. 'E malava 'e he CMS 'o faka'uhinga 'a e ngaahi fakamatala ki hono lipooti fakakuata, fakata'u pea mo ha lipooti pe 'e toe fiema'u.

'Oku 'alu pe ke toe fihi ange 'a e natula 'o e ngaahi launga 'oku fai mai ki he 'ofisi ni 'a ia 'oku fiema'u ke 'i he tu'unga ma'olunga hono fakatotolo'i. 'Oku ngaue tukuingata 'a 'emau kau fakatotolo ke fakapapau'i 'oku kavekavea'u 'a e tu'unga lelei 'o e ngaahi fakatotolo, tauhi 'a e taimi 'oku fiema'u ke kakato ai pea 'oku ma'u mei ai ha ola lelei 'o e ngaue.

'Oku hokohokoatu 'a 'emau fekumi ki ha kau ngaue 'oku tokolahihange ai 'a e taukei ngaue 'a e timi Fakatotolo.

3. Patisetui mo e kau Ngaue 'a e 'Ofisi 'o e 'Omipatimeni

Tepile 1: Patiseti Ngaue, Fakalakalaka mo e ngaahi 'aitemi (pa'anga & koloa)

Expenditure Item (\$)	2018/19 provisional	2019/20 revised	2020/21 budget	2021/22 proj. 1	2022/23 proj. 2	2023/24 proj. 3
Established Staff (10xx)	1,006,800	801,100	867,800	1,473,100	1,473,100	1,473,100
Un established Staff (11xx)	12,000	13,400	36,800	49,200	48,000	48,000
Travel and Communication (12xx)	211,600	196,400	71,000	127,100	82,600	82,600
Maintenance and Operations (13xx)	55,900	54,900	49,100	88,000	88,000	88,000
Purchase of Goods and Services (14xx)	390,100	448,900	485,600	458,300	458,300	458,300
Grants and Transfers (15xx)	23,000	19,400	5,000	1,000	1,000	1,000
**Assets (20xx)	53,000	94,500	32,600	48,500	48,500	48,500
Total OMB Operation Recurrent	1,752,400	1,628,600	1,547,900	2,245,200	2,199,500	2,199,500

Tepile 2: Fakakatoa ‘o e kau ngaue ‘a e ‘Ofisi ‘i he kalasi takitaha

Kalasi	2018/19 fakafuofua	2019/20 toe fakalelei	2020/21 patiseti	2021/22 fakafuofua 1	2022/23 fakafuofua 2	2023/24 fakafuofua 3
Kau ngaue tu’uma’u						
‘Ofisa Taki (Band A - G)	4	4	5	4	4	4
Kau ngaue taukei (Band H - L)	10	10	12	13	13	13
Kau ngaue kehe (Band M - S)	11	11	13	12	12	12
Fakakatoa kau ngaue tu’uma’u	25	25	30	29	29	29
Kau ngaue fakataimi	3	1	1	3	3	3
Kau ngaue fakalukufua	28	26	31	28	28	28
Fakakatoa ‘o e Patiseti Ngaue (\$)	\$1,018,800	\$814,500	\$904,600 fakataha mo e ngaahi lakanga fo’ou ke tanaki atu ki he ngaahi lakanga mahu’ing a	\$1473,100	\$1473,100	\$1473,100

4 Ngaahi Polokalama mo e ngaahi Polokalama-si’i ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni

4.1 Polokalaa 04.1: Taki Ngaue & FAle’i Tu’utu’uni Ngaue

‘Oku katoi he polokalama ni ‘a e ngaahi ola ngaue mei he Tataki mo e Pule Ngaue ‘a e ‘Ofisi. Ko e ngaahi kupu fekau’aki lalahi ‘o e polokalama ni ‘oku kau ai ‘a e ngaahi Potungaue mo e Kautaha Pisini ‘a e Pule’anga mo e kakai fakalukufua mo e kau ngaue ‘a e ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni.

Ngaahi Va’ा/Ngaahi Polokalama-si’i ‘oku ngaue ki henī

Polokalama-si’i 1.1: ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni

Polokalama-si’i 1.2: ‘Ofisi ‘o e Pule Lahi

Polokalama-si’i 1.3: Va’ा Tataki Ngaue

Polokalama-si’i 1.4: Ngaahi Ngaue ki he Fetu’utaki

Fekau’aki mo e Palani Tataki Ngaue mo e Patiseti kuo toki ‘osi	Hokohoko atu	Liliu iiki	Liliu lalahi	Fo’ou
---	-------------------------	------------	-----------------	-------

‘Oku kei hokoatu pe ‘a e ngaue ‘a e ‘ofisi ‘o lahiange ‘a e fakamamafa ki he ngaahi fatongia tefito ‘o ‘emau ngaue lolotonga ‘a e Ta’u Fakapa’anga 2020/21. Ko e fakamamafa ko eni ko e ola ia ‘o e kei loto ‘a e ‘ofisi ke ola lelei ‘a e ngaue ma’ae kakai ‘o Tonga pea ke nau ta’imalie ai

Fakakatoa ‘o e kau ngaue ‘i he Kalasi Lalahi Polokaama-si’I 1.1 ‘Ofisi ‘o e ‘Omipatimeni

Fakamatala	2019/20 patiseti	2020/21 fakafuofua	2021/22 fakafuofua	2022/23 fakafuofua	2023/24 fakafuofua
Fakakatoa = Patiseti Ngaue (\$m)	\$195,500	\$221,100	\$147,382	\$147,382	\$147,382
Kau Pule Ngaue	1	1	1	1	1
Kau Ngaue Taukei Fakapolofesinale	1	1	1	1	1
Kau ngaue kehe	1	1	1	1	1
Fakakatoa ‘o e kaungaue tu’uma’u	3	3	3	3	3
Kau ngaue fakataimi	1	0	0	0	0

‘Oku kau ki he polokalama-si’i ko eni ‘a e ‘Omipatimeni, Tokoni Sekelitali Ma’olunga, Faka’uli ki he kakai mahu’inga pea mo e ‘Ofisa IT

Ola Ngaue: Lelei ange ‘a e Tataki Ngaue & Fale’i ki he Tu’utu’uni Fakangae

‘Oku vahevahe ‘a e ola ngaue ko eni ki he ngaahi ola-si’i ‘e valu (8) pea ‘oku fatongia ‘a e ‘Ofisi ki he ngaahi **Ola-si’i 1: Tataki Ngaue & Fale’i Tu’utu’uni Ngaue** ‘a e ngaahi ngaue ‘a e ‘Omipatimeni. ‘Oku fakahu atu ‘e he Va’ā Taki ‘a e ‘Ofisi ‘a e kotoa ‘o e ngaahi lipooti ki he Fale Alea mo e Potungaue Pa’anga.

Hange koi a kuo fakaha atu ‘i he Lao ki he ‘Omipatimeni, ‘oku foaki ki he ‘Omipatimeni ‘a e ngaahi mafai ko eni:

- Mafai ke fakatotolo’i ha tu’utu’uni, fokotu’u, ngaue kuo fakahoko pe ‘ikai fakahoko ‘o fekau’aki mo ha ngaue ‘a ha potungaue, va’ā fakangae pe kautaha ‘oku fai ki he ‘ofisa ngaue (‘o kau ai ‘a e Minisita pe Kovana), tokotaha ngaue pe memipa ‘o ha potungaue, va’ā fakangae pe kautaha;
- Mafai ke fakatotolo’i ha launga kuo tukumai mei he Palemia ‘o fekau’aki mo ha kaveinga ka kuopau ke tomu’ā tali mo fakangofua ‘e he ‘Omipatimeni;
- Mafai ke kamata ha’ane fakatotolo fakaēiate ia (own motion) ‘o ngaue’aki ‘a e ngaahi mafai ‘o e ‘Omipatimeni;
- Mafai ke tu’utu’uni ki ha ni’ihī pe fiema’u ha ngaahi tohi fakamatala;
- Mafai ke fakahoko ha fakamaau;
- Mafai ke fa’u lipooti mo ha ngaahi fokotu’u;
- Mafai ke fokotu’u ‘a e kau ngaue;

Koe’uhī ko e ‘Omipatimeni ‘oku ne fai hono vakai’i faka’osi e ngaahi fakatotolo, tene fakahoko ‘aki e lelei taha tene ala lava ‘a e fatongia ni pea mo fai ha fale’i ‘oku taau ki he ngaahi kupu fekau’aki ‘oku kaunga ki he fakatotolo.

Ngaahi Ngaue/N gaahi Fokotu'ut u'u ngaue	Ngaahi Tefito'i Faka'ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 tefito	2020/ 21	2021/ 22	2022/ 23	SDG/TSDF		Mahu'in ga (\$)
						Taketi #	Faka'ilon ga #	
1.1 Ngaahi fakataha fakauike	Lahi 'o e ngaahi fakataha fakauike mo e kau ngaue tokoni	48	48	48	48	16	3.1	57,900
	Peseti 'o e ngaahi minitia fakataha kuo lekooti mo fakahu atu ki he ngaahi fakataha 'a e 'Omipatimeni	90%	90%	90%	90%			
1.2 Toe vakai'i/fa katonuton u e ngaahi Palani Tataki Ngaue fakaangaa nga	Submission of the CP document on time	No	Yes	Yes	Yes	16	3.1	
	Lahi 'o e ngaahi Palani Tataki Ngaue fakaangaanga kuo vakai'i mo tanaki atu ha ngaahi fakamatala ke fakalelei'i 'aki	1	2	2	2	16	3.1	
	Fakahu atu 'a e Palani Tataki Ngaue kuo aofangatuku hili hono fakalelei'i pea tali 'i hono taimi totonus	2	2	2	2	16	3.1	
	Taimi totonus mo tonu 'a hono uki e kau fale'i pe tokoni fakatekinikale	90%	90%	90%	90%	16	3.1	
1.3 Vakai'i 'a e fiema'u ki ha fale'i mataotao moe/pe tokoni fakatekini kale ki he ngaahi launga	Tokolahi 'o e kau fale'i kuo ma'u ki he ngaahi launga ki he 'Omipatimeni	2	2	2	2			

Peseti ‘o e ngaahi lipooti kuo ma’u pea tauhi mei he kau fale’i mataotao	100%	100%	100%	100%		
--	------	------	------	------	--	--

Fakakatoa ‘o e kau ngaue ‘i he ngaahi Kalasi Lalahi Polokalama-si’i 1.2 ‘Ofisi ‘o e Pule Lahi (CEO)

‘Oku toe tokoni ‘a e ‘Ofisi ‘o e Pule Lahi ki hono a’usia ‘a e ola 1 he ko e Pule Lahi ‘oku ne fai e tataki mo fale’i ke fakapapau’i ‘oku lele lelei ‘a e kotoa ‘o e ngaahi ngaue he tapa kotoa ‘o e ‘ofisi.

Ko e ongo ola-si’i ko eni ‘e ua (2) ‘oku ‘i he malumalu ‘o e tataki mo e fale’i ‘a e Pule Lahi:

Fakamatala	2019/20 patiseti	2020/21 fakafuofua	2021/22 faka’uto’uta	2022/23 faka’uto’uta	2023/24 faka’uto’uta
Fakakatoa = Patiseti Ngaue (\$)	\$95,200	\$94,100	\$ 66,720	\$66,720	\$66,720
Kau Pule Ngaue	1	1	1	1	1
Kau ngaue fakapolofesinale	0	1	1	1	1
Kau ngaue kehe	1	2	1	1	1
Total Established	2	4	3	3	3
Unestablished	0	0	0	0	0

‘Oku kau ki he polokalama-si’i ko eni ‘a e Pule Lahi, Kalake Kalasi I mo e ‘Ofisa ki he Totonu ‘a e Tangata.

Ola-si'i 2: Leleiange 'a hono Pule'i Fakalukufua 'o e ngaue

Ke fale'i mo tataki ke fakapapau'i 'oku lele-ī-matangi 'a e fai fatongia 'i he tapa kotoa 'o e ngaue.

Ngaahi ngaue/ Ngaahi fokotu'u tu'u ngaue	Ngaahi Tefito'i Faka'ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 tefito	2020/ 21	2021/ 22	2022/ 23	SDG/TSDF		Mahu'i nga
						Taketi #	Faka'ilon ga #	
2.1 Ngaahi fakataha fakauike	Lahi 'o e ngaahi fakataha mo e Va'a	48	48	48	48	16	3.1	42,000
	Peseti 'o e ngaahi miniti kuo lekooti mo tauhi	100%	100%	100%	100%			
2.2 Tu'utu' uni mo tataki	Peseti 'o e ngaahi fetu'utaki ola fakalotofale ki he kotoa 'o e ngaahi va'a	50%	50%	80%	80%			

Ola-si'i 3: Malava e ngaue ki he ngaahi Totonu 'a e Tangata

Leleiange 'a e Pule'i Fakalukufua e ngaue: Ke pule'i mo tataki ke fakapapau'i 'oku lelei-ī-matangi e ngaahi ngaue he tapa kotoa 'o e fai fatongia 'a e 'ofisi

Ngaahi ngaue/Ngaahi fokotu'utu'u ngaue	Ngaahi Tefito'i Faka'ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 tefito	2020/ 21	2021/ 22	2022/ 23	SDG/TSDF		
						Tak eti #	Faka'i longa #	
3.1 Malava ke pukepuke mo fiemalie 'a e kau ngaue	Peseti 'o e palani 'o e kau ngaue mo hono fakahoko 'o e ngaahi polokalama fekau'aki	80%	80%	80%	80%	16	3.1	
	Peseti 'o e kau ngaue 'oku kei pukepuke pe hokoatu 'a 'enau ngaue he ngaue'anga	80%	80%	90%	90%			
	Lahi 'o e ngaahi alelea fakahangatonu mo e kau ngaue 'o fekau'aki mo e pule lelei	2	2	2	2			
	Ngaahi kaveinga fekau'aki mo e kau ngaue kuo fakahoko atu mo fakalelei'i 'a e mavahe 'a e kau ngaue	Lolotonga 'a e ngaahi talanoa 'i he ngaue ki he PMS 70%	Lolotonga 'a e ngaahi talanoa 'i he ngaue ki he PMS 80%	Lolotonga 'a e ngaahi talanoa 'i he ngaue ki he PMS 90%	Lolotonga 'a e ngaahi talanoa 'i he ngaue ki he PMS 90%			
3.2 Fakahoko 'a e ngaahi fakataha mo e ngaahi kupu fekau'aki	Lahi 'o e ngaahi fakataha 'oku fakahoko mo e ngaahi kupu fekau'aki	4 (fakahoko he kuata takitaha)	4 (fakahoko he kuata takitaha)	4 (fakahoko he kuata takitaha)	4 (fakahoko he kuata takitaha)			
	Ngaahi miniti 'o e ngaahi fakataha 'oku lekooti mo tauhi	90% 'o e ngaahi miniti fakataha 'oku tauhi mo lekooti	90% 'o e ngaahi miniti fakataha 'oku tauhi mo lekooti	100% 'o e ngaahi miniti fakataha 'oku tauhi mo lekooti	100% 'o e ngaahi miniti fakataha 'oku tauhi mo lekooti			
3.3 Vakai'i e ngaahi fakatotolo	Peseti 'o e ngaahi polokalama ako fekau'aki mo ha fakatotolo kuo kamata 'e he 'Ompatimeni mo e Va'a Fakatotolo	80%	80%	90%	90%	16	3.1	

fakaeiate ia ‘a e ‘Omipatimeni (own motion)							
	Peseti ‘o e ngaahi fakataha ki he ngaahi fakatotolo ‘a e ‘Omipatimeni kuo fakahoko mo e komiti ki he ngaahi fakatotolo fakaeiate ia ‘a e ‘Omipatimeni	50%	50%	80%	80%		
	Lahi ‘o e ngaahi fakatotolo fakaeiate ia ‘a e ‘Omipatimeni mo e ngaahi potungaue tefito	4 (<i>fakakuata</i>)					
	Peseti ‘o e lahi ‘o e ngaahi tohi tu’utu’uni mei he ‘Omipatimeni kuo ‘ave ki he ngaahi potungaue fekau’aki tefito	100%	100%	100%	100%		
3.4 Fekumi, ako m pulusi e ngaahi lipooti fekau’aki	Peseti ‘o e lahi e ngaahi tohi tali kuo ma’u mei he ngaahi potungaue fekau’aki tefito	60%	60%	90%	90%		
	Olalelei ‘o e ngaahi tu’utu’uni ‘o e ngaahi hopo fakalotofale kuo fakahoko ‘o kau mai ki ai e ni’ihī ‘oku fakatefito ki ai e fakatotolo	90%	90%	90%	90%		
3.4 Fekumi, ako m pulusi e ngaahi lipooti fekau’aki	Tonu ‘a e ngaahi lipooti kuo pulusi he uepisaiti ma’ae kakai kenau ma’u mo ngaeue’aki	60%	70%	90%	90%	16	3.1
	Fekau’aki tonu ‘a e ngaahi fakamatala ‘oku tukuatu he mitia fakasosiale mo e Pule Lelei	90%	90%	90%	90%		
	Pulusi ‘a e ngaahi lipooti he uepisaiti ke ma’u ‘e he kakai	1. Ngaahi tohi fakahinohino 2. Ngaahi Lipooti Fakakuata 3. Ngaahi Tohi Fakaongoongo 4. Ngaahi foomu hiki launga	1. Ngaahi tohi fakahinohino 2. Ngaahi Lipooti Fakakuata 3. Ngaahi Tohi Fakaongoongo 4. Ngaahi foomu hiki launga	1. Ngaahi tohi fakahinohino 2. Ngaahi Lipooti Fakakuata 3. Ngaahi Tohi Fakaongoongo 4. Ngaahi foomu hiki launga	1. Ngaahi tohi fakahinohino 2. Ngaahi Lipooti Fakakuata 3. Ngaahi Tohi Fakaongoongo 4. Ngaahi foomu hiki launga		

			4. Ngaahi foomu hiki launga				
3.5 Lesisita, tokanga'i, fakatotolo'i 'a e ngaahi launga fekau'aki mo e ngaahi totonu 'a e tangata	Lahi 'o e ngaahi launga kuo tapuni	90%	90%	90%	90%	16	3.1
	Taimi totonu 'a e ngaahi ngae ki he ngaahi launga	90%	90%	90%	90%		
3.6 Fale'i mo lekooti 'a e ngaahi fetu'utaki telefoni mo e kakai kuo a'utonu mai	E tu'o fiha 'a hono vakai'i e tohi lesisita he kanita talitali kakai?	Fuofua 'aho 'o e mahina takitaha	Fuofua 'aho 'o e mahina takitaha	Fuofua 'aho 'o e mahina takitaha	Fuofua 'aho 'o e mahina takitaha	16	3.1
	Olalelei hono lekooti 'o e kakai kuo a'utonu mai ki he ngaahi fakataha	90%	90%	90%	90%		

Tokolahi fakalukufua 'o e kau ngaue 'i he ngaahi Kalasi Tefito Polokalama-si'i 1.3 Va'a ki he Tataki Fakangaue

Fakamatala	2019/20 patiseti	2020/21 fakafuofua	2021/22 faka'uto'uta	2022/23 fakaaka'uto'uta	2023/24 faka'uto'uta
Fakakatoa = Patiseti Ngaue (\$)	\$197,700	\$239,100	\$ 153,140	\$ 153,140	\$153,140
Kau Pule Fakangaue	1	1	1	1	1
Kau ngaue fakapolofesinale	3	3	3	3	3
Kau ngaue kehe	5	5	5	5	5
Fakakatoa 'o e kau ngaue tu'uma'u	9	9	9	9	9
Kau ngaue fakataimi	2	1	3	3	3

Ko e ngaahi lakanga ‘i he polokalama-si’i ko eni ‘oku kau ai ‘a e Talekita ki he ngaahi Ngaue Fakalao mo Tataki Ngaue, Tokoni Sekelitali Ma’olunga, ‘Ofisa IT, ‘Akauniteni, ‘Ofisa ki he ‘Akauni, ‘Ofisa Tali Telefoni mo e Faka’ulì. Ko e kau ngae ‘oku vabe lau’abo ‘oku kau ki ai ‘a e Tokotaha Tauhi Fale mo e ‘Ofisa IT pea mo e Leipa Aleapau Ngaue (Tokoni ‘Akauniteni). ‘Oku toe tanaki atu mo e ‘Akauniteni Ma’olunga.

Ko e fatongia ‘o e Va’a Tataki Ngaue ke fakapapau’i ‘oku ‘aonga mo lavame’a ‘a e ngaahi ngaue kotoa ‘a e ‘ofisi. Ko e konga lahi ‘o e ngaahi ngaue ‘oku fai ‘e he va’ a ni ko hono fakapapau’i ‘oku fe’unga ‘a e ngaahi koloa fakangaue ‘oku fiema’u ‘e he kau ngae pea ke malava lelei e ngaahi fatongia ‘o e kau ngae ‘o fakatatau mo e ngaahi tu’utu’uni fakangaue kuo fakatoka.

Ko e ngaahi ola-si’i eni ‘oku fakahoko ‘e he kau ngae he Va’a Tataki Ngaue:

Ola-si’i 4: Leleiange ‘a e ngaahi ngaue ki he kau ngae mo e fakahoko ngaue

Ola-si’i 5: Malu’i lelei ‘a e ngaahi ngaue fakapa’anga

Ola-si’i 6: Tonu ‘a hono tokanga’i mo vakai’i e ngaue

Ola-si’i 7: Falala’anga mo vave ‘a e ngaahi naunau ‘o e Fakamatala mo e Tekinolosia (IT)

Ola-si’i: 4

Leleiange ‘a e ngaahi ngaue ki he kau ngae mo e fakahoko ngaue: Ke fakapapau’i ‘oku ‘aonga mo lavame’a ‘a e ngaahi ngaue ‘a e ‘Ofisi

Ngaahi ngaue/Fokotu’utu’u ngaue	Ngaahi Tefito’i Faka’ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 tefito	2020/ 21	2021/ 22	2022/ 23	SDG/TSDF	Mahu’i nga
						Tak eti #	
4.1 Fakahoko e ngaahi ngaue ki hono uki e kau ngaue; -	Peseti ‘o e lahi ‘o e ngaahi lakanga ‘oku ‘atā kuo fakafonu lolotonga ‘a e ta’u fakapa’anga	90%	80%	90%	90%	16	3.1
Tu’uaki ‘a e ngaahi lakanga ‘oku ‘ataa he uike ‘e 2, fakafonu e ngaahi fakamatala kia kinautolu kuo tohi talangaue, teuteu	Olalelei ‘o e polokalama fakafe’iloaki mo ako ‘oku fai ki he kau ngae fo’ou	90%	80%	90%	90%		
Tufaki ki he kau fai faka’eke’eke ‘a e ngaahi tohi talangaue, filifili ‘a kinautolu ke faka’eke’eke, faka’eke’eke	Lahi ‘o e ngaahi lakanga ‘atā ke fakafonu he ta’u fakapa’anga takitaha	2	2	4	2		

4.2 Pule'i & tokanga'i 'a e tohi taimi ngaue; - teuteu e tohi taimi ngaue ki he uike, fakapapau'i e kau ngaue kotoa	Lahi 'o e ngaahi lipooti ki he ma'u ngaue kuo teuteu mo fakahū atu he mahina takitaha	<i>Lekooti e ma'u ngane faka'aho pea tufaki = tokolabi < 220</i>	<i>Lekooti e ma'u ngane faka'aho pea tufaki = tokolabi < 220</i>	<i>Lekooti e ma'u ngane faka'aho pea tufaki = tokolabi < 220</i>	<i>Lekooti e ma'u ngane faka'aho pea tufaki = tokolabi < 220</i>	16	3.1
Fakamo'oni he 'aho takitaha, vakai'i e lesista 'o e ma'u ngaue mei he kautaha 'oku 'a'ana 'a e 'ofisi (landlord), tufaki he 'imeili ki he kau ngaue kotoa	Peseti 'o e toenga malōlō (leave) kuo fakahū atu ki he Potungaue Pa'anga pea mo hono toutou fakahū atu	90%	90%	90%	90%		
	Fakalelei'i e ma'u ngaue ki he mavahe 'a e kau ngaue	Fuofua 'aho 'o e mahina takitaha					
4.3 Fakakakato 'a e PMS; Tufaki e ngaahi foomu mo fakahoko e talanoa takitaha mo e kotoa 'o e kau ngaue	Tonu 'a e ngaahi fokotu'utu'u ngaue ki he Palani Pule Fakata'u	0%	0%	90%	90%	16	3.1
	Taimi totolu 'o hono tufaki 'o e ngaahi foomu PMS	'I he fuofua uike 'o Fepueli					
	Peseti 'o hono fakahoko taimi totolu e talanoa fakataautaha mo e kau ngaue	80%	80%	90%	90%		
	Lahi 'o e ngaahi fakataha ke toe vakai'i 'a e ngaahi fatongia (IDs) 'o e kau ngaue	4	4	5	5		
	Tonu e ngaahi ola kuo ma'u mei he talanoa fakataautaha	80%	80%	90%	90%		
	Taimi tonu 'a hono totongi atu ki he kau ngaue 'a e PMS	70%	80%	90%	90%		
4.4 Tauhi 'a e tohi lekooti 'o e ngaahi me'alele mo	Number of meetings conducted with drivers per month	Before 1 st daily delivery	16	3.1			

hono tokanga'i; fakafonu e tohi loka he taimi tu'upau mo 'ave ke fakamo'oni ai 'a e Tokoni Sekelitali Ma'olunga (SAS)						
	Tonu hono fakafonu e ngaahi tohi lekooti pea mo vakai'i faka'aho 'e he Tokoni Sekelitali Ma'olunga	50% hono toutou vakai'i fakauike 'e he SAS	50% hono toutou vakai'i fakauike 'e he SAS	90% hono toutou vakai'i fakauike 'e he SAS	90% hono toutou vakai'i fakauike 'e he SAS	
	Lahi e kole ke 'utu e me'alele he uike mo mahina takitaha	10	10	10	10	
	Fakafiemalie kakato e ngaeue 'a e kau faka'uli	70%	60%	90%	90%	
4.5 Fakafonu mo ngaue ki he ngaahi foomu kole livi, tufaki e toenga livi ki he kau ngaue kotoa	Lahi e toenga livi kuo tufaki 'e he Tokoni Sekelitali Ma'olunga he mahina takitaha	12	12	12	12	16 3.1
	Lahi 'o e Livi (fakata'u + livi 'ikai vahē) Ngaahi toenga livi kuo fakahu atu he mahina takitaha ki he Potungaue Pa'anga	12 (<i>I he a'u ki he faka'osi e mahina takitaha</i>)	12 (<i>I he a'u ki he faka'osi e mahina takitaha</i>)	12 (<i>I he a'u ki he faka'osi e mahina takitaha</i>)	12 (<i>I he a'u ki he faka'osi e mahina takitaha</i>)	
	Tonu hono fakama'opo'opo e ngaahi toenga livi kuo fakahu atu ke fai ha ngaue ki he ngaahi fakapale	90%	90%	90%	90%	
4.6 Paotoloaki 'a e ngaahi nguae ki he mo'ulelei; Fokotu'utu'u ha ngaahi nguae ki he mo'ui lelei ki he kau ngaue he mahina tikitaha; tauhi 'a e lekooti 'o e fakalakalaka e mo'ui lelei	Lahi 'o e ngaahi fokotu'utu'u ngaue ki he mo'ui lelei mei he komiti sosiale	'I he fuofua uike e mahina takitaha	I he fuofua uike e mahina takitaha	I he fuofua uike e mahina takitaha	I he fuofua uike e mahina takitaha	16 3.1

4.7 Kau atu ki hono fakalakalaka e taukei fakangaue/fakataha aka; fekumi ki ha ngaahi faingamalie aka mo fakahoko ma'ae kau ngaue	Lahi 'o e ngaahi aka kuo fakahoko 'e he kau taki ke fakalakalaka e taukei ngaue	3/4	2/4	4/4	4/4	16	3.1
	Olalelei mo 'aonga 'o e ngaahi fakataha-ako kuo fokotu'u 'e he 'Ofisi ma'ae kau ngaue ke fakalakalaka e fai fatongia	50%	50%	90%	90%		
	Vakai'i 'a e fakalakalaka e fai fatongia mei he kau ngaue he mahina	90%	90%	90%	90%		
	Fakatokanga'i 'a e fai fatongia lelei he mahina takitaha	<i>Faka'ilonga'i 'a e Tokotaha Ngane Lelei 'o e mahina</i>	<i>Faka'ilonga'i 'a e Tokotaha Ngane Lelei 'o e mahina</i>	<i>Faka'ilonga'i 'a e Tokotaha Ngane Lelei 'o e mahina</i>	<i>Faka'ilonga'i 'a e Tokotaha Ngane Lelei 'o e mahina</i>		
4.8 Ma'a 'a e 'atakai fakangaue	Lahi e ngaahi launga tohi he mahina takitaha mei he kau ngaue 'a e 'Ofisi	<i>Si'i hifo he ngaabi launga 'e 3 he mahina takitaha</i>	<i>Si'i hifo he ngaabi launga 'e 3 he mahina takitaha</i>	<i>Si'i hifo he ngaabi launga 'e 3 he mahina takitaha</i>	<i>Si'i hifo he ngaabi launga 'e 3 he mahina takitaha</i>	16	3.1
	Peseti 'o e lahi e ngaahi faka'uto'uta ki he naunau fakama'a pale he mahina	5%	5%	10%	10%		
4.9 Leleiange 'a e ngaue ki hono tauhi e ngaahi pepa fakangaue 'aki hono fokotu'u e tu'utu'uni tauhi mo lekooti e ngaahi tohi fakangaue	Taimi totonu hono tauhi/faile 'o e ngaahi tohi kuo tukuatu	'Ikai toe lakahake he 'aho 'e 2	16	3.1			
4.10 Lekooti mo ale'a'i e ngaahi launga he ngaa fakataha fakauike ke fakalakalaka	Lahi 'o e ngaahi launga kuo hiki tohi 'o ma'u he mahina takitaha fakahoa ki he ngaaue 'a e Va'a Fakahoko ngaue	<5	<5	<5	<5	16	

Ola-si'I: 5

Lelei hono pule'i e ngaue fakapa'anga: Ke fakapapau'i 'oku 'aonga mo lavame'a 'a e ngaahi ngaue 'a e 'Ofisi

Ngaahi ngaue/Ngaahi fokotu'utu'u ngaue	Ngaahi Tefito'i Faka'ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 tefito	2020/21	2021/22	2022/23	SDG/TSDF	
						Take ti #	Faka'i longa #
5.1 Teuteu e lipooti e ngaahi fakamole he faka'osinga e mahina takitaha	Lahi 'o e ngaahi lipooti kuo fakahū ki he Komiti Pule 'a e 'Ompatimeni ke aleā'i	12 Fakahū atu he faka'osinga e mahina	16	3.1			
	Tonu 'a e ngaahi fakamatala mo e fika fakapa'anga	95%	95%	95%	95%		
	'Aho kuopau ke fakahū atu ai	'I he 'aho 3 'o Siulai					
5.2 Teuteu e faka'uto'uta ki he ngaahi fakamole he mahina takitaha	'Aho ke fakahū atu ai 'a e ngaahi faka'uto'uta ki he Potungaue Pa'anga	Uike hono 3 e mahina takitaha	16	3.1			
	Peseti 'o e ngaahi faka'uto'uta kuo ma'u mei he ngaahi Va'a he mahina takitaha	60%	60%	90%	90%		
	Tonu e ngaahi faka'uto'uta vs Lahi totonu e ngaahi fakamole he mahina	50%	60%	90%	90%		
5.3 Teuteu & fakahoko e ngaue	Lahi hono fakahū taimi totonu atu 'o e Palani Fakamole Fakapa'anga Fakata'u (APP) ki he Potungaue Pa'anga	'I he 'aho 31 'o Siulai	16	3.1			
	Lahi hono vakai'i 'o e APP	3	3	2	2		
	Lahi hono tali 'e he Potungaue Pa'anga 'a e APP	2	2	1	1		
	Lahi 'a e ola lelei hono fakahatu ke vakai'i ha fakamole fakapa'anga (procurement) lolotonga e ta'u fakapa'anga	1	1	1	1		

5.4 Pule'i mo Vakai'i e ngaahi koloa mo e loki tauhi sitoka	Taimi totonu e ngaahi lipooti 'oku ma'u he mahina takitaha	Fuofua uike e mahina takitaha	Fuofua uike e mahina takitaha	Fuofua uike e mahina takitaha	Fuofua uike e mahina takitaha	16	3.1
	Lahi 'o hono sitoka 'o e ngaahi koloa he ta'u fakapa'anga takitaha	12	12	12	12		
	Lahi e ngaahi lipooti koloa kuo fakahau atu mo tauhi	9	9	12	12		
	Lahi 'o hono lesisita 'o e ngaahi koloa kuo tali mo faile he ta'u fakapa'anga	1	1	1	1		
5.5 Fakahu ki he sisitemi "sun" e ngaahi 'ota koloa mo hono tanaki	Taimi totonu hono teuteu e ngaahi 'ota koloa mo hono tanaki	'I loto he 'aho 'e 5 mei hono fiema'u mo fakahau atu e vausia	'I loto he 'aho 'e 5 mei hono fiema'u mo fakahau atu e vausia	'I loto he 'aho 'e 5 mei hono fiema'u mo fakahau atu e vausia	'I loto he 'aho 'e 5 mei hono fiema'u mo fakahau atu e vausia	16	3.1
	Lahi e ngaahi fehu'i fekau'aki mo e ngaahi 'ota koloa he mabhina	Si'i hifo e 5					
	Peseti 'o e ngaahi 'ota koloa fakataumai kuo fai ki ai e faka'uto'uta	60%	60%	90%	90%		
	Lahi 'o e ngaahi ngaeue kuo te'eki ke fakahoko fekau'aki mo e ngaahi fakatau kuo to'o mei he sisitemi "sun"	Si'i hifo e 5					
5.6 Vakai'i e ngaahi vhenga mo fakahuatu	Taimi totonu hono vakai'i 'o e ngaahi vhenga	Uike 'e 1 kimu'a he 'aho vahe mo e Monite kotoa	Uike 'e 1 kimu'a he 'aho vahe mo e Monite kotoa	Uike 'e 1 kimu'a he 'aho vahe mo e Monite kotoa	Uike 'e 1 kimu'a he 'aho vahe mo e Monite kotoa	16	3.1
	Lahi 'o e ngaahi fehu'i 'oku ma'u fekau'aki mo e ngaahi vhenga	Si'i hifo he 2	Si'i hifo he 2	'Ikai ha fehu'i	'Ikai ha fehu'i		
	Taimi totonu hono totongi atu ha pa'anga (encashments) ki he kau ngaeue	50%	80%	90%	90%		
	Lahi hono liliu ke hiki ha pa'anga (transfers) koe'uh ko ha ngaahi fakatonutonu pe liliu ki he vhenga	2	2	1	1		

5.7 Teuteu e ngaahi foomu tukuhau kotoa	Taimi totonu hono fakahu atu ‘o e ngaahi foomu tukuhau	‘Oua toe tomui he ‘aho 28 th ‘o e mahina takitaha; ‘i he ‘aho 31 ‘o ‘Akosi; ‘i he uike 2 ‘o Siulai	‘Oua toe tomui he ‘aho 28 th ‘o e mahina takitaha; ‘i he ‘aho 31 ‘o ‘Akosi; ‘i he uike 2 ‘o Siulai	‘Oua toe tomui he ‘aho 28 th ‘o e mahina takitaha; ‘i he ‘aho 31 ‘o ‘Akosi; ‘i he uike 2 ‘o Siulai	‘Oua toe tomui he ‘aho 28 th ‘o e mahina takitaha; ‘i he ‘aho 31 ‘o ‘Akosi; ‘i he uike 2 ‘o Siulai	‘Oua toe tomui he ‘aho 28 th ‘o e mahina takitaha; ‘i he ‘aho 31 ‘o ‘Akosi; ‘i he uike 2 ‘o Siulai	16	3.1
	Lahi ‘o e ngaahi fehu’i ‘oku ma’u fekau’aki mo e ngaahi foomu tukuhau	Si’i hifo he 3						
	Lahi e ngaahi totongi fakafoki e tukuhau mei he Potungaue Tanaki Pa’anga mo Kasitomu	Lahi ange he 5						
	Lahi e ngaahi ngae fakalelei ki he foomu tukuhau	Tu’o 1 he ‘osi e ta’u fakapa’anga takitaha	Tu’o 1 he ‘osi e ta’u fakapa’anga takitaha	Tu’o 1 he ‘osi e ta’u fakapa’anga takitaha	Tu’o 1 he ‘osi e ta’u fakapa’anga takitaha	Tu’o 1 he ‘osi e ta’u fakapa’anga takitaha		
5.8 lekooti e ngaahi fehu’i mei he ngaahi kautaha koloaRecord queries from suppliers	Lahi e ngaahi fehu’i mei he ngaahi kautaha koloa he mahina takitaha	<5	<5	<5	<5	<5	16	3.1
5.9 Lekooti e ngaahi fehu’i mei he Potungaue Pa’anga mo Palani Fakafonua	Lahi ‘o e ngaahi fehu’i mei he Potungaue Pa’anga mo Palani Fakafonua	<7	<7	<7	<7	<7	16	3.1
5.10 Lekooti e ngaahi launga tohi mo e fehu’i mei he kau ngae ‘a e ‘Ompatimeni fekau’aki mo e va’ā ‘akauni	Lahi ‘o e ngaahi launga tohi mei he kau ngae ‘a e ‘Ompatimeni fekau’aki mo e va’ā ‘akauni	<5	<5	<5	<5	<5	16	3.1

Ola-si'i: 6

Tonu hono tokanga'i mo vakai'i: Ke fakapapau'i 'oku ola lelei mo lavamea 'a e ngaahi ngaue 'a e 'Ofisi

Ngaahi ngaue/Ngaahi Fokotu'utu'u ngaue	Ngaahi Tefito'i Faka'ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 Tefito	2020/ 21	2021/ 22	2022/ 23	SDG/TSDF	
						Take ti #	Faka'i longa #
6.1 Fakahoko e ngaahi fakataha fakauike 'a e va'a	Lahi 'o e ngaahi fakataha fakauike	48	48	48	48	16	3.1
6.2 Kau atu ki he ngaahi fakataha fakauike 'a e kau pule	Lahi 'o e ngaahi fakataha fakauike 'a e kau pule	48	48	48	48	16	3.1
6.3 Kau atu ki he fakataha fakauike 'a e 'Omipatimeni	Lahi 'o e ngaahi fakataha 'a e 'Omipatimeni	48	48	48	48	16	3.1
6.4 Fakahu atu 'a e ngaahi lipooti fakamahina mo fakakuata reports	Taimi tonu 'a hono fakahu atu 'o e ngaahi lipooti	90%	90%	90%	90%	16	3.1
	Lahi 'o e ngaahi lipooti kuo fakahu atu	4	4	4	4		
6.5 Teuteu mo fakahoko e fa'unga (template) ki hono vakai'i 'o e ngaue ki he ngaahi tefito'i faka'ilonga ngaue pe KPIs 'o e Palani Tataki Ngaue	Taimi totolu hono fakahu atu ki he Pule Lahi mo e kau Taki he Va'a Fakangae	Lolotonga 'a e uiike hono 2 e mahina	Lolotonga 'a e uiike hono 2 e mahina	Lolotonga 'a e uiike hono 2 e mahina	Lolotonga 'a e uiike hono 2 e mahina	16	3.1
6.6 Teuteu'i e fa'unga tanaki fakamatala (database) ki he ngaahi launga mo e faka'eke'eke	Taimi totolu hono fakahu atu ki he Pule Lahi mo e kau Taki he ngaahi Va'a ke fai hano tali	Lolotonga e mahina ko Siulai/'Akosi	16	3.1			

Ola-si'i: 7

Falala'anga mo vave 'a e fa'unga ngaue ki he IT: Ke fakapapau'i 'oku olalelei mo lavame'a 'a e ngaahi ngaue 'a e 'Ofisi

Ngaahi Ngaue/Ngaahi Fokotu'utu'u Ngaue	Ngaahi Tefito'i Faka'ilonga Ngaue (KPIs)	2019/20 Tefito	2020/ 21	2021/ 22	2022/ 23	SDG/TSDF	
						Tak eti #	Faka'i longa #
7.1 Vakai'i e ngaahi koloa; fokotu'u ha taimi fakahokohoko ngaue pea fakahu atu ki he kau Taki he ngaahi Va'a	Taimi totolu hono vakai'i e ngaahi me'angae	90%	90%	90%	90%	16	3.1 mo e 4.3

7.2 Vakai'i mo fakalelei; fokotu'u ha taimi fakahokohoko ngaue mo fakahu atu ki he kau taki he ngaahi va'a	Taimi totonu hono fakalelei'i e ngaahi me'angae	90%	90%	90%	90%	16	3.1 mo e 4.3
7.3 Tauhi hono vakai'i e fa'unga tanaki'anga fakamatala fakakomipiuta mo vakai'i mo fakalelei'i fakauike	Taimi totonu hono tokanga'i 'o e fa'unga tanaki'anga fakamatala fakakomipiuta	Alea'i he fakataha fakauike kotoa	16	3.1 mo e 4.3			
7.4 Lekooti faka'aho ha kole/palopalema mei he kau ngaue, lipooti ki he taki fakangaue ha palopalema pea lekooti	Lahi 'o e ngaahi launga tohi he mahina takitaha fekau'aki mo e ngaahi ngaue IT	<5	<5	<5	<5	16	3.1 mo e 4.3

Fakakatoa 'o e kau ngaue 'i he Kulupu Lalahi Polokalama-si'i 1.4 Ngaahi ngaue ki he Fetu'utaki

Fakamatala	2019/20 tefito	2020/21 fakafuofua	2021/22 faka'uto'uta	2022/23 Faka'uto'uta	2023/24 Faka'uto'uta
Fakakatoa = Patiseti ngaue (\$m)	\$53,100	\$57,500	\$ 57,298	\$ 57,298	\$ 57,298
Kau Pule Ngaue	0	0	0	0	0
Kau ngaue polofesinale	0	1	2	2	2
Kau ngaue kehe	0	1	3	3	3
Fakakatoa e kau ngaue tu'uma'u	0	2	5	5	5
Kau ngaue fakataimi	0	0	0	0	0

Ko e ongo lakanga 'e 2 'e fokotu'u ke kau atu ki he 'ofisa Fetu'utaki mo Mitia mo e Tokoni 'Ofisa Fetu'utaki mo Mitia, 'Ofisa Komipiuta kalasi 3 'a e ongo 'ofisa fetu'utaki mo mitia

Ko e va'a fo'ou 'a e Fetu'utaki mo e Mitia 'a e 'Ofisi ni. 'Oku mahu'inga'ia 'a e 'Ofisi 'o e 'Ompatimeni 'o e ngaahi feinga tala fatongia mo e fetu'utaki 'a homau ofisi pea mahino 'a e fiema'u ke fokotu'u 'a e polokalama-si'i ko eni mo vahe'i 'a 'enau koloa mavahe pe, 'o tatau pe 'a e kau ngaue pea mo e pa'anga. Hange koi a

kuo ke fakatokanga'i mei he ngaahi fakamatala fakata'u he kuo hili, kuo mahino e ola lelei e ngaahi talafatongia mo tokangaekina 'a e 'ofisi ki hono tufaki ki he kakai 'a e ngaahi ngaue 'oku mau fakahoko.

Ko e fatongia 'o e Va'a ki he Fetu'utaki mo e Mitia ki hono fokotu'utu'u mo fakahoko 'o e ngaahi polokalama tala fatongia mo tokangaekina ma'ae 'ofisi.

Ko e ngaahi ola-si'i ko eni 'oku fakahoko ia 'e he kau ngaue he Va'a ki he Fetu'utaki & Mitia:

Ola-si'i 8: Ola lelei mo 'aonga 'o e ngaahi ako, tala-fatongia, tufaki fakamatala mo e fetu'utaki

Ngaahi ngaue/Fokotu'utu'u	Me'afua Tefito 'o e Fai Fatongia (KPIs)	2019/20 kamata	2020/21	2021/22	2022/23	SDG/ TSDF		Mahuin ga
						Take ti #	Faka'i longa	
8.1 Fokotu'utu'u mo fakahoko 'o e ngaahi polokalama ako, tala-fatongia	Taimi totonu hono fakahū e ngaahi palani ki he CEO	90%	90%	90%	90%	16	3.1	\$63,000
	Lahi 'o e ngaahi fokotu'utu'u aka mo tala-fatongia na'e fakahoko ki he CEO							
	Ko e palani 'e fiha na'e fakahoko; ko e ha e lahi 'o e aka mo e tala-fatongia na'e fakahoko							
8.2 Fakahoko ngaahi aka mo e kau 'Ofisa Fetu'utaki ngaahi Potungaue mo Kautaha e Pule'anga	Lahi 'o e ngaahi aka mo e kau 'ofisa fetu'utaki	4	10	10	10	10	3.1	
8.3 Kau atu 'i he ngaahi polokalama felafoaki he letiō, polokalama TV mo e ng faka'eke'eke 'i he mītia fakasosiale	Lahi 'o e ngaahi polokalama na'e fakahoko mo fakafou 'i he mitia	4	10	10	10	16	3.1	
8.4 Fakahoko e ngaahi konifelenisi mo e fakataha fakaongoongo 'a e 'Ofisi	Lahi 'o e ngaahi konifelenisi mo e fakataha fakaongoongo	2	2	2	2	16	3.1	
8.5 Fakahoko e ngaahi polokalama aka mo Tala-fatongia	Lahi 'o e ngaahi polokalama aka, Tala-fatongia	4	10	10	10	16	3.1	
8.6 Fa'u mo tufaki atu e fakamatala ongoongo 'o fekau'aki mo e ngaahi lipooti kuo pulusi	Lahi 'o e ngaahi fakamatala ongoongo kuo fa'u mo tufaki mei he ngaahi lipooti	4	4	4	4	16	3.1	

8.7 Liliu ki he lea faka-Tonga ha ngaahi lipooti, tohi, tohi fakahinohino, etc..	Tonu ‘a e liliu ‘o e ngaahi lipooti	90%	90%	90%	90%	16	3.1	
--	-------------------------------------	-----	-----	-----	-----	----	-----	--

4.2 Polokalama 04.2: Ngaahi Ngae Fakatotolo

Va'a/Fatongia ki he ngaahi polokalama-si'i

Polokalama-si'i 2.1: Fakatotolo

Fekau'aki mo e Palani Ngae mo e Patiseti Fakamuimuitaha	Hokohoko atu	Liliu iiki	Liliu Lahi	Fo'ou
--	-----------------	------------	------------	-------

‘Oku lele-‘i-matangi pea hoko lelei atu ‘a e polokalama-si'i ko eni. Lolotonga ‘a e Ta'u Fakapa'anga 2019/20, na'e fai ai e ngaahi fakalelei lahi ke fokotu'u ha tu'unga faifatongia ‘oku ma'olunga ange ke kau ki ai e leleiange ‘a e lipooti ‘o e ngaahi ngae mo tonu hono vakai'i mo pule'i ‘o e ngaahi launga. Ko e ngaahi liliu ko ‘eni ko e ola ia ‘a e vilitaki ‘a e ‘ofisi ni ke ola lelei ‘a ‘ene faifatongia ma'a e kakai mo fakapapau'i ‘oku ‘aonga.

Fakakatoa ‘o e kau ngae ‘i he Kulupu Tefito Polokalama-si'i 2.1 Va'a Fakatotolo

Fakamatala	2019/20	2020/21 fakafuofua	2021/22 faka'uto'uta	2022/23 Faka'uto'uta	2023/24 Faka'uto'uta
Fakakatoa = Patiseti Ngae (\$)	\$273,000	\$292,800	\$256,511	\$256,511	\$256,511
Kau taki	1	1	1	1	1
Kau fakatotolo	6	6	6	6	7
Kau ngae tokoni	2	2	2	2	2
Katoa kau ngae tu'uma'u	9	9	9	9	10
Kau ngae fakataimi	0	0	0	0	0

Ko e kau ngae eni 'oku i he va'a ni: Talekita 'o e Fakatotolo, 'Ofisa Fakatotolo Pule (x2), 'Ofisa Fakatotolo Ma'olunga (x2), 'Ofisa Fakatotolo (x2), 'Ofisa Ngaue Fakakomipiuta Kalasi I mo e Faka'uli. 'Oku i ai 'a e lakanga fo'ou 'e ua (2) ki he va'a ni 'e kau ai 'a e 'Ofisa Ngaue Fakakomipiuta Kalasi III ('a ia kuo hikimai mei he Va'a Palani Ngaue ki he Va'a Fakatotolo) pea mo ha 'Ofisa Fakatotolo 'e taba.

Ko e tefito'i fatongia 'o e 'Ofisi 'o e 'Omipatimeni 'oku fakahoko ia 'e he Va'a Fakatotolo. Kuo ako'i lelei 'a e kau ngae he va'a ni pea kuo nau ma'u e ngaahi taukei taau pea 'oku nau malava lelei ke fai honau fatongia ke ola lelei mo vave 'i hono mapule'i e ngaahi ngae ki he ngaahi launga.

'Oku fatongia'aki 'e he Va'a Fakatotolo 'a hono a'usia 'a e ngaahi ola ni:

Ola-si'i 9: 'Ikai ke filifimanako kae vave e ngae ki he ngaahi launga

Ola-si'i 10: Tonu hono tokanga'i mo fakamahu'inga'i

Ola-si'i 11: Vave e fakahoko e ngae

Ola-si'i 12: Hokohokoatu hono fakalakalaka mo ako'i 'o e kau ngae

Ola-s'i'i 9: 'Ikai ke filifilimanako kae vave e ngaue ki he ngaahi launga

Ngaahi ngaue/ Fokotu'utu'u	Me'afua Tefito 'o e Ngaue (KPIs)	2019/20 kamata	2020/21	2021/22	2022/23	SDG/TSDF		Mahuin ga
						Tak eti #	Fka'il onga #	
9.2 Lesisita 'o e ngaahi launga	Lesisita 'o e launga 'i he 'aho kotoa	'I loto he 'aho 'e 1 mei hono fakahu mai	'I loto he 'aho 'e 1 mei hono fakahu mai	'I loto he 'aho 'e 1 mei hono fakahu mai	'I loto he 'aho 'e 1 mei hono fakahu mai	16	3.1	\$30,700
9.3 Fakatotolo 'o e ngaahi launga	Taimi totonu e fakatotolo ki he ngaahi launga ('e fakatefito 'a e vave mo e tuai 'o e ola mei he lahi 'o e ngaahi kaveinga 'oku launga'i mo fakatotolo'i)	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	I loto he mahina 'e 3 ki he 6	16	3.1	
9.4 Fakatotolo 'i he mafai faka'iate ia 'o e 'Omipatimeni	Taimi totonu e fakatotolo ki he ngaahi launga ('e fakatefito 'a e vave mo e tuai 'o e ola mei he lahi 'o e ngaahi kaveinga 'oku launga'i mo fakatotolo'i)	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	'I loto he mahina 'e 3 ki he 6	16	3.1	
9.5 fakahoko ki he toko taha launga 'a e tu'unga 'oku 'i ai e ngaue ki he launga	Fakahoko fakahili uike ki he toko taha launga	Fakahoko fakahili uike ki he toko taha launga	Fakahoko fakahili uike ki he toko taha launga	Fakahoko fakahili uike ki he toko taha launga	Fakahoko fakahili uike ki he toko taha launga	16	3.1	
9.6 Ngaahi Lipooti Fakaangaanga	Ko e Lipooti Fakaangaanga 'e fiha	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	16	3.1	
9.7 Ngaahi Lipooti	Ko e Lipooti 'e fiha?	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	'I loto 'i he 'aho 'e 10 mei he 'aho na'e tu'utu'uni ai ke lipooti	16	3.1	

9.8 Ngaahi fakamatala nounou ki he Lipooti kuo tapuni	Ko e fakamatala nounou ki he Lipooti ‘e fiha?	‘I loto ‘i he ‘aho ‘e 5 mei he ‘aho na’e tu’utu’uni ai ke tapuni	‘I loto ‘i he ‘aho ‘e 5 mei he ‘aho na’e tu’utu’uni ai ke tapuni	‘I loto ‘i he ‘aho ‘e 5 mei he ‘aho na’e tu’utu’uni ai ke tapuni	‘I loto ‘i he ‘aho ‘e 5 mei he ‘aho na’e tu’utu’uni ai ke tapuni	16	3.1
9.9 Fa‘unga fakakomipiuta hono fakahoko ‘o e fakatotolo, pule’i mo tauhi ‘o e ngaahi fakamatala	Fakahu faka’aho ‘a e fakamatala kotoa pe ‘o e ngaue kotoa pe ‘oku fakahoko ‘i he fakatotolo	Fakahu faka’aho	Fakahu faka’aho	Fakahu faka’aho	Fakahu faka’aho	16	3.1
9.10 Tataki ‘o e ako, tala-fatongia ki he ngaahi potungaue, kautaha ‘a e Pule‘anga mo e ngaahi kolo	Ko e ako, tala-fatongia ‘e fiha	Vakai‘i ‘i he mahina kotoa	16	3.1			
9.11 Liliu lea ‘o e ngaahi Lipooti mo e Tohi	Ko e Lipooti mo e tohi ‘e fiha ‘oku liliu lea	Vakai‘i ‘i he uike kotoa	16	3.1			
						16	3.1

Ola-si’i:

10. Tonus hono tokanga’i mo fakamahu’inga’i

Ngaahi ngaue/ Fokotu’utu’u	Me’afua Tefito ‘o e Ngaue (KPIs)	2019/20 kamata	2020/21	2021/22	2022/23	SDG/TSDF	
						Tak eti #	Fka‘il onga #
10.1 Tataki e ngaahi fakataha fakauike ‘a e va’ā, kau taki mo e ‘Ompatimeni	Lahi e ngaahi fakataha fakauike	48	48	48	48	16	3.1
10.2 Fakahū atu ‘a e ngaahi lipooti ‘o e ngaue ‘o e uike	Lipooti tu’o taha ‘i he uike ‘a e ngaue kotoa ne fakahoko ‘i he uike kimu’ā	48	48	48	48	16	3.1
10.3 Fakataha fakauike ‘a e kau ‘ulu’i va’ā ngaue mo e ‘Ompatimeni	Ko e Lipooti fakauike ‘e fiha? ‘Asenita fakava’ā ngaue ‘e fiha?	48	48	48	48	16	3.1
10.4 Fakahu atu lipooti fakamahina ki he Komiti ‘a e kau taki ngaue (OMC	Fakahu atu tu’o taha ‘i he mahina ‘a e lipooti ‘o e ngaue ‘a e Va’ā ki he OMC	12	12	12	12	16	3.1

10.5 Fakahu atu lipooti fakakuata mo e tohi ongoongo fakakuata, etc	Fakahu atu tu'o taha 'i he kuata – kimu'a he uike 'uluaki 'o e kuata fo'ou	4	4	4	4	16	3.1
10.6 Vakai'i mo Tokanga'i	Fakakuata kimu'a 'i he uike hono ua 'o e kuata fo'ou	4	4	4	4	16	3.1
10.7 Talanoa ngaeue (feedback) ke fakalelei 'i he malumalu 'o e fa'unga fakalelei ngaeue 'a e 'Ofisi 'oku 'iloa ko e Performance Appraisal & Feedback (PAF)	Ko e talanoa fakalelei ngaeue 'e fiha?	I loto 'i he 'aho 'e taha 'i he taimi ko ia na'e fiema'u ai ke fakahoko 'a e talanoa	I loto 'i he 'aho 'e taha 'i he taimi ko ia na'e fiema'u ai ke fakahoko 'a e talanoa	I loto 'i he 'aho 'e taha 'i he taimi ko ia na'e fiema'u ai ke fakahoko 'a e talanoa	I loto 'i he 'aho 'e taha 'i he taimi ko ia na'e fiema'u ai ke fakahoko 'a e talanoa	16	3.1
10.8 fakahoko ngaeue lelei mo vave (ki he tu'a)	Lahi 'o e ngaahi launga tohi mei he kakai 'o fekau'aki mo e 'Ofisa Fakatotolo	<5	<5	<5	<5	16	3.1
10.9 fakahoko ngaeue lelei mo vave ('i he ngaeue)	Lahi 'o e ngaahi launga tohi mei he kau ngaeue fekau'aki mo e 'Ofisa Fakatotolo	<5	<5	<5	<5	16	3.1

Ola-si'i:

11. Vave 'a e fakahoko ngaeue

Ngaahi ngaeue/ Fokotu'utu'u	Me'afua Tefito 'o e Ngaue (KPIs)	2019/20 kamata	2020/21	2021/22	2022/23	SDG/TSDF	
						Tak eti #	Fka'il onga #
11.1 Tokoni ki hono teuteu'i 'o e Fakamatala Fakata'u	Tokoni fakata'u ki he Lipooti	Fakamatala Fakata'u – uike faka'osi 'o Siulai	16	3.1			
11.2 Tokoni ki hono teuteu'i 'o e Palani Ngaue/Patiseti	Tokoni fakata'u ki he Palani Ngaue mo e Patiseti	Uike faka'osi 'o Ma'asi	16	3.1			
11.3 Tokoni ki he Tohi Fa'unga ngaeue 'o e Fakatotolo	Tokoni fakata'u ki he Fa'unga Ngaue Fakatotolo Fakangaue 'a e kau ngaeue	Uike faka'osi 'o 'Okatopa	16	3.1			

11. 4 Vakai'i ha fakalelei ki he Tohi Tu'utu'uni Ngaue	Tu'o 2 i he ta'u	ikai ke fai ha fakalelei	Fakalelei 'o e ngaahi vahe 'i he mahina 'o a'u ki he 'ene kakato	'ikai ke fai ha fakalelei	Fakalelei 'o e ngaahi vahe 'i he mahina 'o a'u ki he 'ene kakato	16	3.1
---	------------------	--------------------------	--	---------------------------	--	----	-----

Ola-si'i:

12. Hokohokoatu hono fakalakalaka mo ako'i e kau ngaue

Ngaahi ngaue/ Fokotu'utu'u	Me'afua Tefito 'o e Ngaue (KPIs)	2019/20 Kamata	2020/	2021/	2022/	SDG/TSDF	
			21	22	23	Tak eti #	Faka'i longa #
12.1 Ako mo e Fakalakalaka	Fakahoko 'e he kau taki tu'o taha 'i he mahina 'a e ako mo e langa fakalakalaka fakaengaeue	Tu'o 1 he mahina	Tu'o 1 he mahina	Tu'o 1 he mahina	Tu'o 1 he mahina	16	3.1
12.2 Ngaahi faingamalie ako fakalotofonua	Ko e faingamalie ako 'e fiha 'oku foaki fakalotofonua?	<5	<5	<5	<5	16	3.1
12.3 Ngaahi faingamalie ako 'i tu'apule'anga	Ko e faingamalie ako 'e fiha 'i tu'apule'anga 'oku kau atu ki ai? fakalotofonua?	<5	<5	<5	<5	16	3.1